

Upravništvo: Ljubljana, Puccinijeva
ulica 5 — Telefon št. 31-22, 31-23,
31-24

Rezeratni oddelek: Ljubljana, Puccinijeva
ulica 5 — Telefon 31-25, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42
Računi pri post. ček. zavodu: Ljubljana
št. 17.749

IZKLUČNO ZASTOPSTVO za oglaševanje
iz Kr. Italije in inozemstva uma
Unione Pubblicità Italiana S. A.
Milano

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina znaša mesečno L. 12.—
za inozemstvo pa L. 22.80

Uredništvo:
Ljubljana, Puccinijeva ulica št. 5,
telefon 31-22, 31-23, 31-24

Rokopisi se ne vračajo

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA
per la pubblicità di provenienza
italiana ed estera:

Unione Pubblicità Italiana S. A.
Milano

Ofenzivne operacije v Cirenaiki

Angleške čete na umiku vzhodno od Agedabije — Uspešni letalski napadi na umikajoče se sovražnikove kolone

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 24. januarja naslednje vojno poročilo št. 601.

Ofenzivne operacije italijansko-nemških motoriziranih in oklopnih enot v Cirenaiki se nadaljujejo. Močni sovražni oddelki, ki so se z zaletom vmešali v borbo, so brez prestanka bombardirali sovražne kolone na umiku, pri čemer je bilo veliko število avtomobilskih vozil zažganih in uničenih. Sovražnik je izgubil tri letala: eno v borbi, dve pa je sestrelilo protiletalsko topništvo.

Angleška letala so napadla Tripolis in druge kraje ob sirtski obali, pri čemer so pozročila nekaj smrtnih žrtev in lažjo škodo.

Eskadre »Hurricane« so z zmanjšanimi skušale preprečiti italijanskim in nemškim bombnikom, da ne bi dosegli vojaških ciljev na otoku Maltii, na katerega so se napadi uspešno nadaljevali drug za drugim podnevi in ponoči.

Uspešni napadi na vzhodni fronti

Bombardiranje murmanske železnice — 18 trgovskih ladij potopljenih pred ameriško obalo — Angleški umik pri Agedabiji

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 24. jan. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Na več mestih srednjega odseka vzhodne fronte so podvzele naše čete uspešne napade in prizadele sovražniku hude izgube ljudi in materiala.

Na visokem severu so bili z bombami porušeni deli murmanske železnice in neka industrijska naprava hudo poškodovana.

Sovjetska vojska je večerj izgubila 27 letal, dočim pogrešamo le eno lastno letalo.

V boju proti Angliji so bombardirala letala podnevi oskrbovalne obrate v luci Great Yarmouth, kakor tudi letališča na Skotskem.

Pred norveško obalo je iskalce min potopilo z vojnimi bombami sovražno podmornico.

Kakor je bilo objavljeno že s posebnim poročilom, so nemške podmornice pri svojem prvem nastopu v severno-ameriški in kanadski vodah prizadele sovražni oskrbovalni plovbi hudo škodo. Neposred-

no pred sovražnikovo obalo so potopile 11 trgovskih ladij s skupno 25.000 br. reg. tonami. Neka nadaljna ladja in ena stražna ladja sta bili torpedirani.

Pri teh bojih se je posebno odlikovala podmornica kapitana fregate Hardegna. Potopila je sama 8 ladij s skupno 53.000 br. reg. tonami, med njimi pred New Yorkom tri petrolejske ladje.

V severni Afriki poteka napad nemško-italijanskih brzih oddelkov, ki so ga podpirali oddelki bojnih in strmoglavnih letal, še nadalje ugodno. Močne angleške sile so bile pogane preko Agedabije proti vzhodu.

Nemška bojna letala so nadaljevala z dobrim učinkom napade na vojaške naprave na otoku Maltii.

Letalski napad na Helsinke

Helsinki, 24. jana. s. Večerj popoldne je bil alarm zaradi sovjetskega letalskega napada, finski lovci in protiletalsko topništvo pa so napadajoča letala prisilili k begu.

Vojna na morju

Stockholm, 24. jan. d. Iz Londona poročajo, da je britanska generaliteta v posebnem poročilu objavila izgubo angleške podmornice »H 31« pod poveljstvom poročnika F. B. Gibbasa. Poročilo pravi, da se podmornica ni ob času vrnila na svoje oporišče in da se mora smatrati za izgubljeno.

Nemški finančni minister v Milanu

Milan, 24. jan. s. V pretekli noči je prišel v Milan nemški finančni minister Schwerin von Crossigh. Prišel je na letno zborovanje nemške trgovinske zbornice v Italiji. Z njim je prišel tudi italijanski veleposlanik v Berlinu Alfieri. Na postaji so jih sprejeli zastopniki krajevnih oblasti in nemške konzulata. Kmalu nato je iz Rima prišel v Milan italijanski finančni minister Thaon di Revel. Oba državnikla sta se sestala v častni kahalnici na postaji.

Pogreb maršala Reichenaua

Berlin, 24. jan. s. Večerj so v okviru velikih svečanosti na državne stroške pokopali maršala Reichenaua. Hitlerja sta pri pogrebu zastopala maršal Göring in maršal Rundstedt. Pogreba sta se udeležila tudi veliki admiral Raeder in maršal Milch. Italijanske vojske sile je zastopal vojaški ataše v Berlinu general Marras.

Ureditev lesne proizvodnje severnih držav

Berlin, 24. jan. s. Večerj je bila v Berlinu podpisana posebna pogodba med Nemčijo, Dansko, Finsko in Švedsko za porazdelitev lesa med države baltičkega področja. O pogodbi je novinarjem izjavil zastopnik vlade, da se z njo obnavlja ravnotežje v proizvodnji in porabi lesa. Presežek bo razdeljen med države, ki se bodo pogodi priključile. Pogodba določa tudi način za čim hitrejšo in enostavnejšo razdelitev lesa in jamstva za ustalitev produkcije, kakor tudi potrošnje. Pogodba vsebuje obenem določbe, spričo katerih se bodo oclinirale vse spekulacije in preprečila elicitacija cen. Na osnovi pogodbe bi morali tudi promet lesa med posameznimi državami. Pogodba bo končno omogočila pospeševanje šumarskega tehničnega dela in racionalnejšo obdelavo lesa.

Vladna kriza v Islandu

Kodani, 24. jan. s. V Islandiji je izbruhnila vladna kriza, ker je zunanji minister Stefanson podal ostavko. Z njim je odšel poslednji zastopnik vlade iz leta 1939. Čeprav ni uradno nobene razlage o krizi pa poročila iz Reykjavika namigujejo, da so nastopila nesoglasja med islandsko vlado ter ameriški in angleškimi okupatorskimi oblastmi, ki so v zadnjem času izvršila več zlorab.

Smrt bolgarskega generala

Sofija, 24. jan. s. V starosti 82 let je tu umrl general Petrov, ki je bil svojčas dvakrat predsednik vlade in dvakrat vojni minister.

Zaposlitev židov v Rumuniji

Bukarešta, 24. jan. s. Večerj so pričeli izvajati eno glavnih določb zakona o židih, ki so med drugim delovno obvezni. Nekaj tisoč židov so večerj odpustili iz Bukarešte na deželo, da očiščijo ozemje, ki se stekajo v preostolnico, snega, ki jih je zadnje dni deloma zamedel.

SINGAPUR PRED OBLEGANJEM

Nezadržno japonsko prodiranje na jugu Malajskega polotoka — Položaj angleških čet čim dalje bolj kritičen

Singhaj, 24. jan. u. Kljub obupnemu odporu angleških sil se japonsko prodiranje proti Singapuru nadaljuje. Angleži so vrgli v borbo vse razpoložljive sile. Po zadnjih vesteh se je razvila velika bitka, ki ima svoje težišče blizu Bukit Pajonga. Zvedelo se je, da so bili v Singapuru pri zadnjem velikem napadu japonskih letal ubiti 304 ljudje, ranjenih pa 625.

Singhaj, 24. jan. d. Položaj severno od Singapura se nadalje kritičen za preostale britanske čete, ki se še drže na tamkajšnjih postojankah. To priznava tudi vojno poročilo, ki je bilo v petek objavljeno v Singapuru. Iz njega je razvidno, da izvajajo japonske čete nezmanjšan pritisk v zapadnem odseku malajske fronte posebno na področju Batu Pahat. Tu je japonski pritisk celo nadalje narasel, ker je japonskim oddelkom uspelo na več točkah prodreti dalje proti vzhodu.

Na osrednjem malajskem bojišču so v teku ogorčene borbe na področju Chaasa in Bukit Payonga, v vzhodnem odseku malajske fronte pa imajo boji še nadalje značaj sponadov med japonskimi in britanskimi zaščitnicami.

Hudi letalski napadi na Singapur

Singhaj, 24. jan. d. Večerj je bilo japonsko letalstvo ves dan zelo aktivno v vseh odsekih malajskega bojišča. Na področju pri Yangpanggu so se močnejši japonski letalski oddelki spopadli z eskadrami britanskega lovskega letalstva, pri čemer so Japonci izpustili eno letalo, medtem ko obseg britanskih izgub še ni ugotovljen.

Večerj dopoldne je japonsko letalstvo zepet izvršilo močan napad na Singapur. Podrobnosti o povzročeni škodi vesti iz Singapura še ne navajajo. O hudem japonskem letalskem napadu v četrtek izjavljajo tamkajšnja poročila, da je prišlo do nadmesto 54 težkih japonskih bombnikov v spremstvu lovskih eskadril. Pri napadu je bilo 59 ljudi ubitih, 180 pa ranjenih.

Tokio, 24. jan. s. Japonski glavni stan je objavil, da so japonska mornariška letala 19ič bombardirala Singapur. Pri zadnjem napadu so bombe razdelele vojsko in politično središče Singapuru. Izbruhnil je velik požar. Potopljena je bila sovražna ladja, drugi parnik pa je bil poškodovan v singapurski luci. Razdejanje je bilo letališče v Tendahu. Na njem se je vnelo ali pa je bilo drugače uničenih mnogo letal. V letalskem spopadu je bilo sestreljeno letalo tipa Spitfire. Japonsko letalstvo je pri tem napadu izgubilo le eno letalo.

Obrambne priprave v Singapuru

Singhaj, 24. jan. u. Singapur se pripravlja na obleganje. Oblasti so prevzele strogo kontrolo nad vsemi najvažnejšimi življenjskimi potrebčinami, za katere so bile določene stalne cene. Vsi moški v Singapuru so bili uvrščeni v oddelke prostovoljcev. Uradni čas po uradih je bil skrčen, da bi ljudem preostalo več časa za vojaške vežbe. Vzdrž obale Johorskega preliva graje barikade in žične ovire. Civilno prebivalstvo skušajo evakuirati. Na singapurski otok je kljub vsem nasprotnim odredbam oblasti pribražalo mnogo beguncev z Malajskega polotoka. Za njihovo evakuacijo sedaj ni dovolj prometnih sredstev na razpolago.

Obrambne naprave v Singapuru so bile dovršene v glavnem že leta 1938. Dotlej so zgradili veliko pomorsko oporišče Seletar ob Johorski ožini. V Seletaru imajo tudi ogromne plavaljoči dok, velike ladjedelnice in druge naprave. V omenjenem času so dogradili tudi veliki letališči pri Seletaru in Sembavnu. Posebno močno so utrdili otoka Tekong in Ubin, ki zapirata Johorsko ožino z obeh strani. Področje pomorskega oporišča obsega ozemlje v širini 3 milj in v dolžini približno 20 milj.

Boji v Birmi

Berlin, 24. jan. u. Japonski oddelki so v pokrajini Tenasserim prodrl ž do kraja, ki je le še 7 km oddaljen od Moulmeina. Druga kolona japonske vojske, ki prodira od Tavoya proti severu, je zasedla lukso Ksadi Jeamhersti, ki je kakšnih 50 km južno od Moulmeina.

Medtem se je zvedelo, da so se centralne oblasti Birme preselile iz Ranguna v Mandalay. V okolici Ranguna je izbruhnil upor, ki ga angleške čete še niso obvladale. Japonska letala so tudi večerj znova bombardirala železniško progo od Ranguna do Mandalaya.

Po zadnjih vesteh prodira posebna japonska kolona proti Papanu, važni železniški postaji na tej progi.

Singhaj, 24. jan. d. Iz Ranguna javljajo, da je japonsko letalstvo večerj zelo močno bombardiralo Rangun ter razne objekte v okolici mesta. Japonski bombniki so prileteli nad mesto v zelo velikem številu v spremstvu lovskega letalstva. Nad rangunskim področjem je prišlo do ogorčenih letalskih bitk. Navzile zelo močnemu ognju britanskih protiletalskih baterij so japonska letala odvrгла bombe na razne vojaške važne objekte v mestu in okolici.

Japonska ofenziva, ki napreduje v zapadni smeri od alamske meje, se razvija na vsej dolgi fronti ta so se čete, ki prodirajo proti Mandalayu, poskušale pomenu na več deset kilometrov v bližino tega važnega britanskega oporišča v Birmi. Pred japonskim pritiskom se britanske

obrambne skupine na vsej črti umikajo na nove po tojanke dalje proti zapadu.

Singhaj, 24. jan. u. Vesti iz južne Birme potrjujejo, da si Angleži obupno prizadevajo ustaviti japonsko prodiranje pri Kavkaleku vzhodno od Moulmeina, kjer je prišlo do izredno hudih borb.

Saigon, 24. jan. u. Med Moulmeinom in tajsko mejo se je razvila v bližini Kavkaleka huda bitka med angleškimi in japonskimi silami. Kavkalek je strateško zelo važna točka. Glede terenske okoliščine predstavlja prav naravno trdnjavo. Kraj leži 1400 m nad Moulmeinom ko cesto. Hude borbe so se razvale tudi vzdolž ceste iz Labusa v Kiuang. Japonci so tam prodrali do Beroha, južno od Labisa. V Paristonu so japonski oddelki zavili proti severu in potisnili Angleže tudi iz Jongpenga.

Novo izkrcanje Japoncev na Borneu

Berlin, 24. jan. u. Japonci so se večerj izkrcali na nekem novem mestu na nizozemskem Borneu. Pod zaščito brodovja rušilec in minolovcev so si ustvarili moščišče v bližini Boiöngana Tangaranga ob izlivu reke Machaka Koteja ob Makasarski ožini. Poleg tega kaže vse, da se namerava izkrcati tudi v neposredni bližini petrolejskega področja Balikpapan. Nizozemske oblasti so objavile, da so bili petrolejski vrelci razdejeni. To so opazili tudi japonski letalci pri svojih izvidniških poletih nad petrolejskim področjem, ki je zavito v gost črn dim. Mnogo petrolejskih vrelcev namreč gori.

Singhaj, 24. jan. d. Poročila iz Batavije javljajo o ojačeni delavnosti japonskega letalstva nad otocem Nizozemske Vzhodne Indije. Japonska letala so opazili nad mestom Sabangom na skrajnem severnem delu otoka Sumatre. Tu je bila potopljena neka transportna ladja. Nadalje so japonska letala preletela mesto Gorontalo na južni obali zgornjega dela otoka Celebesa. To so metala poleg rušilnih tudi zažigalnih bombe. Japonski bombniki so v močnejših skupinah nadalje napadli nizozemsko-indijsko letališče Palembang v južnem delu otoka Sumatre. Poročila iz Batavije ne navajajo podrobnosti o učinku teh japonskih letalskih napadov. Nadalje pravijo, da je nizozemsko-indijsko letalstvo napadlo Buning v pokrajini Savarar na otoku Borneu ter bombardiralo japonska taborišča ob rečnem ustju.

Na Filipinih

Tokio, 24. jan. u. O borbah na Filipinih je tokijski radio objavil, da se bitka na polotoku Batangu nadaljuje z vso srčnostjo. Do najhujših bojev je prišlo v odseku pri Muronu. Severnoameriške sile so bile tam poražene in se umikajo proti jugu.

Lizbona, 24. jan. s. Ameriško vojno ministrstvo je objavilo komunikate o vojaškem položaju na polotoku Batangu. Japonске čete so izvedle močan napad na vsem bojišču. Posebno močan je pritisk v srednjem odseku in na ameriškem desnem krilu. Med tem se v lingajenskem zalivu izkrcujejo nadaljnji kontingenti japonskih čet. Japonska letala so hudo bombardirala mesto Cebu na istoimenskem otoku.

Tokio, 24. jan. u. »Jomiuri« je objavil vest iz Manile, da so ameriške oblasti ob izbruhu vojne na Pacifiku odredile aretacijo in internacijo okrog 110 mornarjev in 20 potnikov s francoske parnika »Marchal Joffre«, kakor tudi nadaljnjih 200 francoskih podanikov, ki so bivali ta čas v Manili. Vsi francoski interniranci so sedaj izjavili, da so Američani ravnali z njimi kakor z državljani sovražnih držav.

Japonske operacije proti Avstraliji

Berlin, 24. jan. u. Veliko pozornost je zbudila vest, da so opazili veliko japonsko vojno brodovje, sestavljeno iz več oklopnih in 3 nosilk letal, v vodah otoka Waton in pozneje ob severni obali Nove Gvineje. Avstralska letala so skušala brodovje napasti, toda japonski lovci, ki so se dvignili z nosilk letal, so jih zadržali in nazadnje prisilili k umiku. Avstralski listi napovedujejo, da bo večji kontingent japonskih čet poizkusil izkrcati se na Novi Gvineji. Tega ne izključujejo niti avstralske vojaške oblasti.

Rim, 24. jan. u. V vesti iz Melbourne je agencija Reuter objavila, da je avstralski začasni min. predsednik Forde izjavil, da od večerj ob 16. avstralska vlada nima več nikakih vestí z Nove Gvineje. Spričo tega je verjetno, da so se Japonci izkrcali v Rabaulu.

Tudi v Tokiju je bilo objavljeno, da so se japonske čete izkrcale na Novi Gvineji, premagale odpor avstralskih čet in v nekaj urah zasedle Rabaul.

Japonsko izkrcanje na Salomonskem otočju

Bangkok, 24. jan. s. Kakor se doznava iz Melbourne, je avstralska vlada objavila, da so se japonske čete izkrcale v glavni luci otoka Bougainville. Ta otok je največji otok v skupini Salomonskih otokov. Glavna luka na otoku se imenuje Kieto.

Avstralske skrbi

Rim, 24. jan. s. »Times« je objavil poročila iz Melbourne o izjavah, ki jih je pred dnevi podal bivši avstralski min. predsednik Menzies.

Vojaške oblasti v Londonu je dejal med drugim, so bolj omejenega vidika gleda-

le na potrebe malajske obrambe, kakor pa odgovorni politiki v vzhodni Aziji. Dogodki so dokazali, da so se v Londonu zmotili in da zahteve krajevnih oblasti niso bile pretrane. V ostalem smo v splošnem vedno podcenjevali svoje sovražnike že od vsega začetka sedanje vojne. Menzies je poudaril, da zahteve, ki so jih avstralske vlade ponovno postavile, niso bile sprejete. Te zahteve so se nanašale na koncentracijo večjih kontingentov čet in letal na pacifiškem področju. Menzies je demantiral vesti nekaterh ameriških listov o pogajanjih, ki naj bi se bila že ob pričetku l. 1941 začela med angleško in avstralsko vlado o opustitvi imperialnih obrambnih naprav na srednjem vzhodu in o koncentraciji vseh sil v vzhodni Aziji. Poudaril je, da poraz v vzhodni Aziji ni le zelo resen za Avstralijo, marveč katastrofalen za ves svet.

Tudi »Manchester Guardian« je objavil uvodnik, v katerem obeležuje napake angleškega vrhovnega poveljništva na Malajskem polotoku in navaja izjave Menziesa. List ugotavlja, da bo moral Churchill dati odgovor na mnogo kočljivih vprašanj. Ne manjka tudi očitkov vzhodnoazijskih krogov, da bi bila moralna Anglija gledati bolj na razvoj dogodkov v vzhodni Aziji kakor pa v Libiji in Rusiji. Pravilnost stališč enih ali drugih se bo kmalu pokazala. Končna sodba se bo lahko izrekla, ko se bodo dogodki v vzhodni Aziji in na drugih bojiščih zaključili.

Tajo o pripravljenosti za sodelovanje s Čungkingom

Tokio, 24. jan. u. V okviru proračunske debate je imel min. predsednik Tojo v parlamentu govor, v katerem je ponovno izrazil svoje trdno prepričanje, da bo Japonska zmagała v vojni na Daljnem vzhodu. Kar se tiče fantastičnih ameriških proračunov za oborožitev in obrambo, je izjavil, da je poučen o Rooseveltovi poslanici kongresu in o njegovih astronomskih številkah, toda vojne s financami ni mogoče dobiti. Japonska se zanaša na zmago spričo treh faktorjev, ki so bistveni v vojni spričo ljudskega elementa, dobre pripravljenosti in izvežbanosti svojih sil ter sredstev, ki so na razpolago za vojno.

Tojo je tudi izjavil, da je japonska vlada pripravljena proučiti skrhano iniciativo vlade v Čungkingu za mirno rešitev spora. Čeprav se je Japonska v zadnjih petih letih borila proti Čungkingu, smatra Kitajce še vedno za bratski narod in je pripravljen sprejeti Čungking z odprtimi rokami, čim spremeni svoje napačne ideje. Z izločitvijo angleškega in ameriškega vpliva bodo odpravljene vse nekdane napake. Strašna beda milijonov ljudi na Kitajskem je samo rezultat delovanja nekaj kitajskih voditeljev, ki so imeli slabe svetovalce. Prišel je čas, da se Čungking vrne v realnost. Ministrski predsednik je posebej naglasil, da prav ob tej priliki poziva vlado v Čungkingu, naj sprejme japonski nasvet.

Kanadska ekspedicija v Hongkongu

Rim, 24. jan. s. Iz Ottawe poročajo, da je kanadski min. predsednik napovedal parlamentarno preiskavo o kanadski ekspediciji v Hongkongu.

Izselitev Angležev iz evropske Turčije

Carigrad, 24. jan. u. Angleške konzularne oblasti v Carigradu so pozvale okrog 20 angleških družin, ki žive v evropski Turčiji, naj se v kratkem izselijo v Egipt.

Madrid, 24. jan. d. Berlinski zastopnik »Informaciones« javlja, da so tjakaj do spele še nepotrjene vesti, po katerih naj bi bil v Ankari aretiran zastopnik nemškega poročevalskega urada in nekaj drugih nemških poročevalcev v Turčiji.

Turčija za prehrano grškega prebivalstva

Ankara, 24. jan. d. Grško poslanstvo v Ankari je na pritisek tamkajšnjega sovjetskega poslanstva oddiknilo, da bi dalo sovjetskemu Rdečemu pomorscu na razpolago grško transportno ladjo za prevoz živeža, ki ga je turški Rdeči pomorsce zbral za grško prebivalstvo. Turške oblasti sedaj javljajo, da so za prevoz živeža grškemu prebivalstvu v atensko luko Pirej dale na razpolago turški parnik »Tunche«. Kakor znano, je tudi prej v Turčiji nabrani živež vozila v Grčijo turška ladja, ki je bila kasneje potopljena na Marmarskem morju.

Predvojaška vzgoja v Nemčiji

Berlin, 21. jan. s. »Nacionalsocialistische Korespondenz« poroča, da so od pričetka vojne do danes zaščitni tiskari, katerim je Hitler poveril od leta 1938 predvojaško prostovoljno izvežbanje, izvežbali nad 2 milijona ljudi, ki še niso služili vojaškega roka.

Hud mraz na Hrvatskem

Zagreb, 24. jan. s. Val mraza je dosegel večerj vrhunec. V Zagrebu je temperatura padla na 27 stopanj pod ničlo.

Obnovite naročnino!

Težavno sporazumevanje v Rio de Janeiru

Argentina se slej ko prej upira zahtevi po prekinitvi odnosov z državami osi

Buenos Aires, 24. jan. d. Na včerajšnji seji panameriške konference je Sumner Welles sporočil, »da so naši formuli za prekinitev odnosov med ameriškim in državami osi«. Kdaj bo ta »formula« formalno podpisana, še ni določeno. Po informacijah iz Rio de Janeira vsebuje »formula« za prekinitev odnosov naslednje točke: 1. Ameriške republike potrjujejo svojo odločitev, da bodo smatrale vsa agresivna dejanja, ki jih katera izven kontinenta ležeča država izvrši proti kateri izmed ameriških republik, kot napad, ki je napreden proti njim vsem in ki znači neposredno ogrožanje svobode in neodvisnosti Amerike. 2. Ameriške republike izražajo svojo popolno solidarnost glede na skiep o sodelovanju v skupni zaščiti, dokler ne bodo zgubili učinkov sedanje napada. 3. Ameriške republike priporočajo v sporazumu s pravnim postopanjem, kakor je določeno v njihovi interni zakonodaji in upoštevajoč položaj in razmere vsake države glede na sedanji konflikt, prekinitev odnosov z Japonsko, Nemčijo in Italijo, ker je ena izmed teh držav kot prva napadla ameriške republike, do čim sta drugi dve napovedali vojno ameriški državi. 4. Ameriške republike izražajo v zvezi s tem, da se bodo med seboj posvetovala, preli in odnos z zgoraj navedenimi državami zopet obnovile, tako da bo ta njihova odločitev imela značaj solidarnosti.

Buenos Aires, 24. jan. d. Po poročilih iz Rio de Janeira je bila tamkaj v konferenčnih krogih poleg objave tako zvane kompromisne formule o prekinitvi odnosov med ameriškim in osnimi državami, ki je bil sestavljen na panameriški konferenci v Rio de Janeiru, postavljen sedaj samostojen protipredlog. Polnopravni o tem predlogu vesti iz Lime ne navajajo.

Buenos Aires, 24. jan. d. V poslednjih urah pred odločitvijo v Rio de Janeiru opozarja list »Pampero« v posebni izdaji na resnost sedanjega trenutka. Pod velikim naslovom opozarja »Pampero« na nevarnost, ki preti Argentini, ter naglašja, da čuva predsednik Argentine Castillo državo pred tem, da bi se načelno izrekla za vojno. Izdajatelj in direktor lista »Oses« razpravlja nato podrobno o skrajni mednarodni napetosti, ki jo je prinesla konferenca v Rio de Janeiru. V uvodu žigosa brezobzirno že 48

ur trajajočo ofenzivo, ki jo izvajajo inozemske hujšakaške poročevalske agencije, ki si prizadevajo izsiliti prekinitev diplomatskih odnosov ameriških držav z državami osi. Visti, ki jih širijo te agencije in ki kakor bobneči ogenj padajo na argentinsko prebivalstvo, nikakor niso v skladu z dejstvi in jih je demantiral že sam podpredsednik republike. Samo njemu kot državnemu šefu pritiče poslednja beseda, ki lahko ubani Argentinu pred korakom, ki bi ji prinesel vso nesrečo vojne. Zaupanje v tega moža ni prevaralo argentinskega ljudstva. Vojni pošasti je Castillo stopil nasproti s kreplem »Ne!« ter z jasno odklonitvijo tako zvanega »prekinitvenega sporazuma«. Castillo je tak sporazum odklonil v trdni zavesti, da je glede tega z njim iste misli ves narod.

Japonski komentarji

Tokio, 24. jan. (Domei). Tukajšnji politični opazovalci pripominjajo v svojih komentarjih o tako zvanih kompromisnih deklaracijah, ki so jo odobrili zunanji ministri ameriških držav na konferenci v Rio de Janeiru in ki samo priporočajo prekinitev odnosov z državami osi, da je pač zelo značilna, ker je v deklaraciji namestu resolucije prišlo samo »priporočilo s prekinitvijo odnosov med ameriškim in osnimi državami«. Na ta način se lahko sodi, da se bosta vsaj Argentina in Čile tudi glede na svoje izjave, podane še pred konferenco, znaie izogniti nujnosti prekinitve svojih odnosov z državami osi. Tokijski politični opazovalci opozarjajo na izjave, po lani v Tokiju, ki so se v zadnjem času večkrat ponovile, da namreč Japonska ne goji nikakih sovražnih ali agresivnih namenov napram državam latinske Amerike.

Washingtonski načrt za vojno proizvodnjo

Berlin, 24. jan. s. »Völkischer Beobachter« poroča, da sta agenciji Associated Press in Reuter po radiu razširili vest, da je visok funkcionar severnoameriškega trgovskega ministrstva pripravil ogromen načrt za vojno proizvodnjo na zapnem kontinentu. Načrt se opira na naslednje osnove: odprava carinskih mej, uvedba skupne valute za vse države, ki so v sovrastvu z osjo, uporaba severnoameriškega brodrovja in letalstva za zaščito plovice ob zapnem kontinentu. Pričakujejo, da bo ta načrt Zedinjenih držav sprejet na konferenci v Rio de Janeiru.

Tak načrt pa bi dejansko pomenil dokončno uničenje š bkega južnoameriškega gospodarstva sprčo poplave severnoameriških izdelkov, ugotavlja nemški list. Severnoameriški načrt za odpravo carinskih mej pa ima še druge namene. Kakor znano, predstavljajo državne dohodke južnoameriških držav v prvi vrsti carine in ne davki. Če bi se carne odpravile, bi se južnoameriške države znašle pred finančno propastjo in bi bile prisiljene podležiti finančni diktaturi Wallstreeta.

Čilni nakaznici svojih uslužbencev potrebo

število odrezkov za nabavo dotičnega blaga. Tako odtrgane odrezke je treba obnem s pomenskim seznamom lastnih uslužbencev in z označko števila oblačilnih izkaznic izročiti Trgovinsko-industrijski zbornici, ki po prejšnjem uničenju odrezkov priskrbi izdajo novih nabavnih bonov, ustrežajočih številu izročenih odrezkov.

Podoben postopek se lahko uporablja v primeru zasebnih uradov ali oseb, ki bi namoravale brezplačno nabaviti svojim bencem (kakor vratarjem ali komijem) krom podobne obleke.

Za Visokega Komisarja, načelnik VIII. odd.

Trstenjak s. r.

Reorganizacija šolstva v češkomoravskem protektoratu

Poročilo ministrstva za narodno prosveto v češko-moravskem protektoratu ugotavlja, da so bile vse šole v protektoratu reorganizirane. Vse drugorendne šole so bile spremenjene v glavne šole, medtem ko se vse srednje šole prilagodile novim političnim razmeram. Posebno pozornost je ministrstvo posvetilo zlasti tehničnim in šolam in strokovnim šolam za domače gospodarstvo in gospodarstvo. Število teh šol je bilo že lani zelo povečano, letos pa bo na novo odprtih 15 takih šol. Tudi število posebnih tečajev pri tehničnih šolah za absolvente srednjih šol se je pomnožilo za nadaljnje tri.

Na področju ljudske prosvete je ministrstvo sklenilo, da bo prav posebn podpiralo pisatelje, skladatelje, slikarje in kparje. Ob enem je ustvarilo trdno osnovo za njihove socialne ustanove. Poskrbelo bo tudi za razširjevanje njihovih del in za vzgojo mladih generacij umetnikov. Ministrstvo je sprejelo v svoj program tudi p.dipiranje češko-nemškega kulturnega sodelovanja.

Tudi gledališko življenje bo močno reorganizirano. Tako je bil med drugim ustanovljen pri ministrstvu za narodno prosveto poseben oddelk za gledališko repertoarje. (Agencija »La Correspondenza«.)

Poljedelska delovna služba v Franciji

Kakor poročajo iz Vichyja, je francoska vlada na predlog poljedelskega ministra in ministra za delo sklenila čimprej uvesti obvezno poljedelsko delovno službo. Na splošno so vsi Francozi med 21. in 46. letom doma in v kolonijah dolžni, da se na prvi poziv javijo na razpolago pristojnim oblastem za delo v poljedelski delovni službi, praktično pa bodo prvi pozvani vsi brezposelni, nadalje vsi oni, ki so že prej izvrševali poljedelska dela, a so jih iz teh ali drugih vzrokov opustili. Na poseben način bo urejena poljedelska delovna služba za mladenčce med 17. in 21. letom, ki morajo sicer posejati profesionalne šole. Verjetno bodo ti pozvani na delo le ob času žetve.

Akcija za zimsko pomoč na Nizozemskem

Amsterdam, 24. jan. s. Akcija za zimsko pomoč je popolnoma uspela tudi na Nizozemskem. Zbranih je bilo skupno skoraj 4 milijone kron.

Gospodarstvo

Izenačenje telefonske tarife

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal narečbo o izenačenju telefonske tarife s tarifno, veljavno v Kraljevini, ki je objavljena v »Službenem listu« 24. t. m. in je s tem dnem stopila v veljavo. Naredba določa naslednje:

Za vse medkrajne telefonske pogovore, prijavljene z naročnikovega doma ali iz javne telefonske govorilnice, se pobira dodatna pristojbina 0.50 lire za vsako enoto pogovora. Za vsak poziv in vsak pogovor, odvođen pred pretekom 4 ur od prijave ali opuščen, ker ni bilo odziva, se pobira stalna dodatna pristojbina 0.20 lire.

Iz vseh krajev in za vse kraje Kraljevine, izveniši Sardinijo, se sprejemajo »komisije« v obliki fonograma z ne več kakor 20 besedami vstevši naslov in podpis, ki morejo štedljivo nadomestiti neposredna ali osebna sporočila po telefonu med strankama kadar koli neposredno ali osebno sporočilo ni neobgibno potrebno. Vsebinsko komisije je telefonsko sporočilo medkrajnemu telefonskemu uradu z lastnim telefonskim aparatom ali iz javne govorilnice. Sporočilo mora biti zgolj zasebnega značaja in so izključene vesti politične narave, javne

ga interesa in borzne vesti. Pristojbina znaša do 20 besed 2 lire in jo plača zasebnik vnaprej, ali pa se obremeni z njo v tekočem računu naročnik, ki ima depozit za medkrajne pogovore. Take komisije se odpravijo v 12 urah, najkasneje pa do 8. ure naslednjega dne. Za nujne komisije, ki naj le odpravijo v 8 urah, se plača pristojbina 6 lir Komisije se lahko naslovijo tudi na osebe, ki niso telefonski naročniki in se sme zahtevati, da se jim poleg telefonskega sporočila besedilo dostavi tudi pismeno proti dostavi pristojbini 0.50 lire. Za komisije naslovljene na dve številki istega prejemnika se plača dodatna pristojbina 0.50 lire. Komisije se lahko naslovijo tudi »pošto ležeče« proti pristojbini 0.25 lire. Lahko pa se naslovijo tudi na poštni predal. Po izročitvi komisije stranka ne more zahtevati, da bi se ji komisija vrnila. Če se komisija prekliče se pristojbina ne vrne.

Pri določitvi pristojbine in se pobere za telefonske pogovore v območju Ljubljanske pokrajine z drugimi pokrajinami Kraljevine, velja za razdaljo med dvema telefonskima uradoma dejanska dolžina telefonskih vodov, uporabljenih za pogovor.

Pravilnik o davčninah mestne občine Ljubljanske

V včerajšnji številki smo objavili že nekaj podrobnosti iz pravilnika o izvrševanju proračuna mestne občine Ljubljanske za proračunsko leto 1942. V naslednjem navajamo nadaljnje podrobnosti, ki se tičejo občinskih davčnin.

Občinska mestarina, ki se pobira od tržnih stojnic ob gotovih primerih (n. pr. Miklavžev sejem) znaša kakor doslej 1.60 do 9.50 lire po prostoru.

Vodovodna naklada

Občinska vodovodna nalada se pobira po določbi lanskega pravilnika in znaša od starih in novih hiš 6.5% za leto 1941 uradno ugotovljene kosmate najemnine (od novih hiš, ki postanejo zavezane nakladi šele v letošnjem letu se odmeri na podlagi uradno ugotovljene kosmate najemnine za letošnje leto). Spremenjena je le razpredelnica za vodovodno pristojbino, ki jo plačajo lastniki nepoznanega sveta ob cestah, ulicah in trgih, kjer je vodovodna napeljava že izvedena. V tej razpredelnici so dosedajni dinarski zneski preračunani na lire in zaokroženi. Od 100 kv. metrov zemljišča znaša vodovodna pristojbina v centru: 1) pri zemljiščih, kjer je predpisan obojestranski odmik, če se sme postaviti pritlična hiša 6 lir, če se sme postaviti enonadstropna hiša 12 lir, če se sme postaviti dvonadstropna hiša 18 lir; 2) pri zemljiščih, kjer je predpisan enostranski odmik, če se sme postaviti pritlična hiša 9 lir, če se sme postaviti enonadstropna hiša 18 lir, če se sme postaviti dvonadstropna hiša 27 lir; 3) pri zemljiščih, kjer je predviden strjen sistem, če se sme postaviti pritlična hiša 12 lir, če se sme postaviti enonadstropna hiša 24 lir, če se sme postaviti dvonadstropna hiša 36 lir, trinadstropna hiša 48 lir, štrinadstropna hiša 60 lir, petnadstropna hiša 72 lir in šestnadstropna hiša 84 lir. Na ozemlju izven centra so vodovodne pristojbine polovico manjše.

Občinska pristojbina za porabljeno vodo se pobira po lanskem pravilniku. To pristojbino plačujejo lastniki hiš, ki se opreščajo plačevanja zgradbarne po zakonu o neposrednih davkih ali o specialnih zakonih, in sicer za vse po vodomerih ugotovljeno porabljeno vodo po 1.20 lire za kuhinjski meter (doslej 1.14). Odjemalci, ki rabijo vodo za industrijske namene po vodomerih plačajo do letne porabe 1000 kubnih metrov 1 lro za kuhinjski meter, do 5000 kub. metrov 0.80 lire, do 10.000 kub. metrov 0.50 lire in nad 10.000 kub. metrov 0.40 lire za vsak kuhinjski meter.

Pristojbina za deinsko potrošeno vodo plačajo tudi oni lastniki hiš, kjer se je porabilo več vode kakor je dovoljeno po § 4. lanskega pravilnika. In sicer za vsak kuhinjski meter nad dovoljeno količino 0.80 lire (doslej 0.76). Po pravilniku se z vodomeri plačana vsa voda za domače in gospodinske potrebe, vendar na tako, da poraba vode v prostorih z letno najemnino ali najemno vrednostjo do 190 lir ne sme presegati 300 litrov, v prostorih z letno najemnino do 350 lir 450 litrov in z letno najemnino preko 350 lir 600 litrov dnevno.

Občinska vodomerščina se proračunava v lire in deloma za malenkost kotletana navzgor. prav tako občinska pristojbina od hidratov.

Gostiščina

Tudi gostiščina se pobira na podlagi lanskega pravilnika v stari izmeri, to je od starih hiš 3.5%, od novih hiš z davčnimi obševami pa 2%. uradno ugotovljene kosmate najemnine za leto 1941 (pri čemer se od novih hiš, ki so postale šele letos zavezane gostiščini pobira na podlagi uradno ugotovljene kosmate najemnine za letošnje leto). V hišah, kjer uradno ugotovljena skupna najemnina ne presega 1900 lir se gostiščina ne pobira.

Kanalska pristojbina

Tudi kanalska pristojbina se pobira na podlagi lanskega pravilnika v dosednji izmeri 3% ugotovljene kosmate najemnine za leto 1941. Kakor vodarino morajo tudi kanalsko pristojbino plačati vsi lastniki nepoznanega sveta ob cestah, ulicah in trgih, kjer je kanalizacija že izvedena. In sicer po isti lestvici kakor smo jo navedli pri kanalski pristojbini.

Občinske davščine

Taksa od prenočišč se pobira po pravilniku o pobiranju takse od prenočišč iz leta 1940 in znaša, kakor doslej 15% kosmate oddaje cene za prostore v hotelih in prenočiščih.

Tudi občinska davščina na vozila se pobira na podlagi pravilnika iz leta 1940 v sedanji višini preračunanih po uradnem tečaju v lire, z lanskim dodatkom, po katerem so oproščena davščine vozila za čas, ko so rekvirirana od državnih ali vojaških oblastev, če traja ta doba vsaj štiri tedne.

Napisna taksa se pobira po lanskem pravilniku pri čemer je dinarske zneske pretvoriti po uradnem tečaju v lire.

Občinska davščina na potrošnje se pobira po lanskem uredbi z naslednjimi spremembami. Davščina znaša 0.25 lire (doslej 0.095 lire) od računa, ki ga plača gost od potrošnje v skupnem znesku od 5 lir navzgor (doslej od 1.90 lire navzgor). Ta davščina, se kakor znano, lahko plača v obliki pavšaliranja, pri čemer odmeri pavšal mestno poglavarstvo na predlog stranke za vse leto in je ta pavšal plačljiv v zaporednih mesečnih obrokih od vsakega 8 dneva v mesecu Z novim pravilnikom za letošnje leto je dodano tej določbi naslednje besedilo: Osnova za odmero mesečnega pavšala je v preteklem letu zatrosčarjena količina vina in piva in sicer 0.25 lire od hl. Mesečni pavšal za kavarne se odmeri na osnovi kosmate najemnine odnosno od davčne uprave ugotovljene najemne vrednosti kavarniških prostorov; pri letni najemnini nad 17.000 lir znaša mesečni pavšal 150 lir, pri letni najemnini do 17.000 lir, 100 lir, pri letni najemnini do 11.000 lir pa 50 lir.

Občinska veselična davščina se pobira po lanskem pravilniku z naslednjimi spremembami. Za vstopnice k tekmam športnih društev se pobira 5% občinska veselična davščina od cene vstopnic, toda najmanj 0.10 lire (doslej 0.038 lire za vsako vstopnico).

Takse

Glede občinskih taks in doklad k državnim taksum po taksem zakonu veljajo predpisi zakona o občinskih takсах, ki je bil razglašen v »Službenih novinah« št. 270 iz leta 1922. Pobirajo pa se v naslednji spremenjeni izmeri: za tombole, kegiranje in streljanje na dobitke in sploh vsako igro na dobitke 60 lir (doslej 57 lir); za tekmovalno vožnjo ali tekmovalno jahanje 40 lir (38 lir); za prireditev umetnega ognja, bakladi in javne zabavne ogode v preobliki 20 lir (19); za predstave v gledališčih, varietetih, velikih cirkusih in za koncerte od vsake prestave 20 lir (19); od godbenih avtomatov, orkestrionov, električnih klavirjev itd. v javnih lokalih na leto 40 lir (38); za predstave telovadcev (panoram, čarodejev) in enake prireditve za vsak dan 40 lir (38); za predstave posestnikov potovalnih zabavnih podjetij (vrtljakov, strelšč, manjših cirkusov itd.) ter za predstave marionetnih gledališč na dan 10 lir (5.70); za plesne zabave vsak dan 30 lir (28.50), in poleg tega za vsakega godca 10 lir (0.76); gostine in kavarne, ki so odprte čez policijsko uro plačajo 20 lir (19), odnosno če ne preokrajajo 3. ure za vsako uro po 5 lir (4.75), za slovesno praznovanje svatbe 50 lir (47.50). Glede takse prostosti gornjih taks veljajo dosedanje določbe. Nadalje je plačati za prostovoljni sprejem tuzemca v domovinski zvezo 40 do 400 lir (38 do 380), za zagotovitev sprejema inozemca v domovinski zvezo pa 40 do 4000 lir (38 do 3800), za podelitev meščanstva 400 do 1000 lir (380 do 950); za uradni prepis sejnege zapisnika, občinskih proračunov, računov in drugih uradnih spisov za vsako začetno stran 5 lir (1.90); za izdajo sprideval in drugih uradnih potrdil, če se ne plača občinska taksa k tarifnim postavkam 3 in 4 taksega zakona, 5 lir (1.90). K državnim taksum po tarifnih postavkah 1 do 6, 79 in 81 se pobira kakor doslej 50% občinska doklada.

Občinska taksa na pse se pobira na osnovi lanskega pravilnika. Važna pa je sprememba, po kateri mora vsak lastnik oziroma posestnik psa prijaviti vsakega nad tri mesece starega psa na ozemlju občine in plačati zanj občinsko takso v času od 1. do 31. januarja (doslej od 1. do 30. aprila). Občinska taksa na pse znaša za psa čuvalja 4 lire (doslej 3.80), za vsakega drugega psa pa 50 lir (doslej 7.50 lir). Lastniki po kinološki zvezi priznanih farm pa plačajo ne glede na število psov pavšalno 120 lir (doslej 114). Če nastane prijavna dolžnost šele po 15. juliju (doslej po 15. avgustu), plača lastnik 50 odstotkov pasje takse.

Občinska taksa od prenosa nepremičnin se pobira v dosednji izmeri in po dosednjem pravilniku (2 odstotka vrednosti nepremičnine odnosno 50 odstotkov k dokladi k državnim dopolnilni prenosni taksi).

Tudi občinska davščina od vrednostne prirastka nepremičnin (prirastkarina) se plačuje v dosednji odstotni izmeri.

Občinska opominarina znaša, kakor doslej 2 odstotka za opomin, enako za ruž, in 1 odstotek od prodaje, pri čemer se odstotek računa od polnih lir in znaša najmanjša pristojbina za opomin 1 lro, za ruž in prodajo pa 5 lir. Zamudne obresti znašajo, kakor doslej 6 odstotkov, najmanj pa 2 lire (doslej 1.14) od zneskov do 20 lir se zamudne obresti ne računajo.

Samostojne občinske takse so naslednje: za vse vloge v poslih privatno-pravnega značaja, ki prihajajo na naslov mestnega poglavarstva, se plača občinska taksa 2 lire (doslej 1.90 lire) in za priloge po 1 lro (0.76). Te takse se ne plačajo na vloge, ki se pošiljajo občinskim podjetjem. Za prostovoljno dražbo premoženja znaša taksa 2 odstotka in za izključevala za vsakega začetka pol dne 10 lir (7.60), za prostovoljno zakupoprodajo nepremičnin pa 2 odstotka.

Gospodarske vesti

— Zanatska banka A. D. v Ljubljani. Pod predsedstvom gosp. Krocara Josipa, mestnega tesarskega mojstra v Ljubljani, je bila dne 21. januarja t. l. bilančna seja upravnega odbora Zanatske banke. Kljub zmanjšanemu poslovanju področju so se lani bančni posli ugodno razvijali. Novih posojil je bilo odobrenih za 690.000 lir, eskontirano pa je bilo 1102 menic v znesku 3.722.000 lir. Obratni kapital znaša 1.34 milijona lir, hranilne vloge 1.48 milijona lir, reeskont pa 0.94 milijona lir. Obrtnim podjetjem podeljena posojila znašajo 2.95 milijona lir, kreditnim pa drugam podeljena pa 0.53 milijona lir. Po izvršenih odpisih znaša čisti dobiček 24.000 lir, ki se prenese v novo poslovno leto 1942. Bančni dolžniki iz Gorenjske, Štajerske in Prekmurja so začeli odplačevati posojila. Ta povrtna denarna sredstva bo banka ponovno investirala v obrtniško gospodarstvo Ljubljanske pokrajine.

— Obnova savskega mostu pri Brčkem. Savski most preko katerega je spelana cesta iz Vinkovcev v Brčko, je bil v aprilu lanskega leta močno poškodovan. Porušeni so bili štirje do 35 metrov in velik lok nad Savo, dolg 88 metrov. Tudi dva tebra v reki sta bila hudo poškodovana. Hrvatska vlada je popravilo tega mostu posvetila posebno pozornost in se delo nadaljevalo tudi še v zim, tako da so sedaj popravilni mosti lahko izročili prometu.

— Zamenjava kovancev na Hrvaškem. Državni zakladniki mini ter je izdal razglas, po katerem izgube 31. t. m. stari kovanci po 10, 20 in 50 din značaj plačilnega sredstva Zamenjava teh kovancev je dovoljena do 28. februarja. Zaenkrat ostanejo še v prometu po 0.50, 1 in 2 din.

— Novo ministrstvo za gospodarstvo in delo v češko-moravskem protektoratu. V zvezi s preosnovo češkomoravske vlade pod predsedstvom dr. Krejčija je prevzel novo ministrstvo za gospodarstvo in delo Walter Bertsch. Kakor poroča »Völkischer Beobachter« je s tem dobila vlada protektorata prvič podporo prvotnega nemškega sodelavca, ki je bil doslej vodja oddelka za gospodarstvo v uradu državnega protektorata. Ustanovitve novega ministrstva, ki bo prevzelo poleg trgovskega ministrstva še nekatere važne funkcije dosedanjega ministrstva za delo in ministrstva za socialno skrbstvo, ima namen, brezpogojno vključiti vse gospodarske sile protektorata, ki naj tako prispevajo k zmagi. S tem je napravljen velik korak k odstranitvi dvojnega tira v upravi gospodarstva. Nadalje poroča »Völkischer Beobachter«, da je ustroj novega ministrstva predpisan z vladno uredbi z dne 15. januarja. Novo ministrstvo bo organizirano v okviru dosedanjega ministrstva za industrijo, trgovino in obrt. Od dosedanjega ministrstva za delo prevzame posle rudarstva in toplništva in bratovske skladišne, iz finančnega ministrstva posle, ki so v zvezi z valuto in denarnimi zavodi (razen kontrole nad Narodno banko), iz ministrstva za socialno politiko posle, ki se tičejo delovno-pravnih in mezdnih zadev, ter iz notranjega ministrstva posle nadzorstva nad zavarovalnicami, delničniki družbami in zadrgumi. Za promet in tehniko je ustanovljeno novo ministrstvo, ki prevzame preostale posle dosedanjega ministrstva za delo, nadalje od dosedanjega trgovskega ministrstva posle prometa in rečne plovice in od kmetijskega ministrstva vodopadne posle. Kot tretje gospodarsko ministrstvo ostane ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo, ki pa odda posle kmetijskega šolstva ministrstvu za prosveto.

— Poostrena štednja z električnim tokom v švic. Zaradi letošnje izredne suhe zime in ker so umetna jezera velikih električnih central v znatni meri izpraznila nabrane količine vode, so v švic ponovno odredili omejitve porabe električnega toka, ki je stopila v veljavo 23. t. m. Cestna razsvetljava se reducira na 50%, svetlobna reklama je prepovedana, omejena pa je tudi razsvetljava izlošč. Potrošnja električnega toka za razsvetljava stanovanj, šol in javnih lokalov se mora reducirati za 33%. Uporaba električnega toka za gretje vode je dovoljena samo dva dni v tednu, v hotelih pa se mora v ta namen potrošnja reducirati za eno tretjino. Strankam, ki se ne bi držale teh predpisov bo za kazen tok izključen za en teden, električni aparati pa se lahko tudi zapečatijo.

— Racionaliranje papirja v Franciji. Iz Pariza poročajo, da je vichyska vlada v sporazumu s tvornicami papirja sestavila načrt za racionalnoro potrošnjo papirja. Skupna količina potrošnje je določena na 42% potrošene količine v letih 1937.—1939. V primeri s prvim polletjem 1941. bo potrošnja zmanjšana za 17%. V pogledu potrošnje papirja za tiskanje knjig je predvidena posebna ureditve. Organizacija tiskarn in založništvo dobi skupni kontingent papirja, ki se bo po posebnem ključu razdelil med posamezna podjetja.

— Nova vrsta izredno odporne sintetične tekstilne surovine. Že v početku vojne so v podjetjih nemškega koncema I. G. Farbenindustrie pričeli izdelovati novo vrsto sintetične tekstilne surovine nazvane vlakna PC, in sicer iz proizvodov destilacije premoga, torej docela sintetično, medtem ko se umetna svila in celulozna volna izdelujeta iz lesa odnosno celuloze. Ta vlakna imajo to veliko prednost da so docela odporna v vodi, da so odporna tudi v raznih kislinah in da ne zgornjo. Zato se z velikim uspehom uporabljajo pri izdelovanju tkanin, ki so v pogostem stiku z vodo ali drugimi tekočinami, imajo pa to slabo stran, da ne prenesejo visoke temperature, čeprav ne zgornjo. Ne davno pa je v laboratorijih omenjenega podjetja uspelo na podoben osnovi izdelati drugo vrsto sintetičnih vlaken, ki imajo vrhu tega še prednost, da držijo visoke temperature do 270 stopinj in prav tako ne zgornjo. Ta nova, docela sintetična vlakna, nazvana svila perlon so odpornejša kakor svila, volna in bombaž in imajo prav zaradi tega veliko bodočnost.

Obnovite naročnino!

Cenik za meso št. 2

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je na podstavi čl. 3, naredbe št. 17 z dne 9. maja 1941-XIX Sl. I. št. 38-41 določil naslednje najvišje cene za nadrobno prodajo mesa. Te cene stopijo v veljavo dne 24. januarja 1942-XX.

1. Voli, telice, bikli: meso zadnji del kg 9.40, meso srednji del 8.50.
2. Krave: meso zadnji del kg 8.—, meso srednji del 7.40.
3. Goveje drobovje: jezik kg 9.60, pljuča 3.50, srce 7.50, jetra 7.50, vranica 7.50, ledvice 8.—, vampi 4.—, glava 3.50, možgani 8.—.

4. Teleta: meso zadnji del kg 12.—, meso srednji del 10.—.

5. Teletje drobovje: pljuča in srce kg 10.—, jetra 12.50, razjele komad 10.50, vranica 2.—, priželje 4.50, jezik 6.—, možgani 4.50.

6. Svinjina sveža: meso zadnji del (ste-gno, hrbet) kg 22.—, meso srednji del (pleče, rebra, vrat, flam) 19.—, jetra, jezik, drobovje 16.—, pljuča, srce, ledvice, vranica 11.—, glava in kralčice 11.—, klobase krvavice 8.—, klobase jetrnice 10.—.

7. Svinjina suha in klobase: gnat sušena za narezek kg 49.90, gnat za kuhjo 33.90, salama surova 33.90, salama kuhana 21.40, vranica 24.60, mortadela S. B. alla Bologna 20.30, kranjske klobase (150 gramov) komad 6.10, hrenovke (62 g) 1.75 lir.

Opombe: 1. Cene vsebujejo vse pristojbine in davščine. 2. Meso brez kosti sme biti največ 25 odstotkov dražje. Priklada od kosti ali drobovja ne sme tehtati več kot 20 odstotkov od kupljene teže. 3. Ta cenik je obvezen za mestno občino Ljubljana. Pristojna okrajna natefvala lahko določijo nižje cene smla, vliše pa le po praprodni odobritvi Visokega komisarija. 4. Cenik mora biti pritrjen na vidnem mestu v vseh mesnicah in prodajalnicah ter se bo kršitve cenika kaznovalo po naredbi o cenah z dne 12. marca 1941 M. s. n. 358 in ostalih zakonitih predpisih. V Ljubljani, 23. januarja 1942-XX.

Visoki komisar Emilio Grazioli

Kroji za osebje zavodov in ustanov

Z okrožnico z dne 1. decembra 1941. VIII. št. 4776/133-41 toč. 1. je bilo rečeno vprašanje krojev za osebje pokrajinskih in občinskih uprav, ustanov, zavodov, bank in podobno.

Nezgodno zavarovanje za naročnike „Jutra“

Splošni zavarovalni pogoji

Kakor smo že ponovno objavili, smo tudi za tekoče leto z Zedinjeno zavarovalnico d. d. v Ljubljani obnovili pogodbo o zavarovanju vseh »Jutrovih« naročnikov za primer smrti zaradi nezgode. Zavarovalni pogoji so ostali nespremenjeni in so večinoma naših naročnikov že znani. Vendar jih danes objavljamo še enkrat in priporočamo »sem naročnikom, da jih pazljivo prečitajo in si jih zapomnijo. Glavne njihove določbe so:

I. Kdo je zavarovan

§ 1.

Za L. 3.800 je zavarovan pri »Zedinjeni zavarovalnici d. d.« v Ljubljani vsak »Jutrov« naročnik, ki nenadoma utrpí nezgodo pri izvrševanju svojega poklica, ali izven poklica in ima ta nezgoda za posledico smrt takoj ali tekom šestih mesecev od dneva nezgode.

Kot nezgoda se smatra vsak zunanji dogodek, ki je neodvisen od volje zavarovanca ali ki nenadoma zunanje mehanično učinkuje na telo zavarovanca.

Nezgodna mora biti kot taka zdravniško ugotovljena.

II. Zavarovane in nezavarovane nezgode

§ 2.

Kot nezgode veljajo tudi:

1. Zastrupitve ran, ako je bila infekcija povzročena po vidni zunanji nevarnosti, škodbi, tako da je infekcijska snov prešla v telo po rani, povzročeni vsled nezgode.

2. Ožganje po ognju ali po jedkih kislinah, poškodb po električnem toku, nezgode zaradi uhanja plina.

3. Posledice elementarnih naravnih dogodkov, kakor so strela, orkan itd. Ne nezgode ob potresu ali vulkančnem izbruhu so izvete.

§ 3.

Za nezgodo ni smatrati:

1. Vsakrštna obolenja in bolezenske pojave.

2. Škodljiva vplivanja na zdravje po uletu, temperaturni, vremenskih vplivih, po solnčarici in po kapli.

3. Telesne poškodbe po rentgenovih, radijskih, višinskih solnčnih in umetnih ali drugačnih žarkih.

4. Telesne poškodbe po trajnih in ponavljajočih se naporih in uporabljanju telesnih sil.

5. Telesne poškodbe zaradi raznih zdravstvenih ukrepov in zaradi operacij, ki jih je zavarovanec sam izvršil na svojem telesu ali si jih dal izvršiti.

§ 4.

Pravico do odškodnine iz naslova nezgodnega zavarovanja imajo le oni naročniki, ki so poravnali naročnino vsaj za ves čas do 14 dni pred nezgodo.

Za nove naročnike stopi zavarovanje v veljavo šele s trenutkom ko je bila naročnina vsaj za mesec dni vnaprej plačana.

§ 5.

Ako se je zavarovanec zavestno podal v življenjsko nevarnost ali lahkomišelnost ali svojevoli povzročil nezgodo, zavarovalnica za tako nezgodo ne jamči. Ravno tako tudi ne jamči za nezgodo, ki se je pripetila: pri vstajah, pri javnih nemirih in neredih, v zvezi z vojnimi dogodki, v pretepu, pri kaznivih dejanjih, ki jih je izvršil poškodovanec sam ali z njegovo vednostjo ali pri voljenjem kakšne tretje osebe, pri kršitvi oblasti izdanih varnostnih predpisov, ako je ta kršitev sodno dokazana, pri nezgodah v dvobojih, v pijanosti, pri akrobatskih ali ekvilibrističnih vajah, pri lovih na konjih, pri šofiranju motornih vozil brez oblastnega certifikata, pri dirkah, pri tekmarh ter pri drugih tekmovalnih prireditvah, pri uporabi letal, zračnih ladij in podmornic, pri vožnjah po vodi brez spremstva kake odrasle osebe.

Če se je nezgoda pripetila pri reševanju kakšnega človeka ali pri gasilski akciji, je tak slučaj zavarovan.

Za zavarovano nezgodo nadalje ni smatrati poklicne nezgode v tvornicah za eksplozivne snovi in v rudnikih pod zemljo.

Nezgodno zavarovanje ne velja za osebe, ki so v času nezgode že dopolnile 65. leto starosti.

§ 6.

Ako poškodovanec trpi v trenutku nezgode na kakšni težki bolezni ali večji telesni napaki, ki je takega značaja, da utegne nezgodno nevarnost znatno zvišati ali posledice nezgode znatno pojačati, se za tako nezgodo odškodninsko ne toloži, ust. nezgoda odškodninsko ne prizna.

Ako vpliva kakšna nezgoda na nikakršni zvezi stoječa težka bolezen ali bolesta izprememba na posledice nezgodnega dogodka, jamči družba samo za posledice, ki bi nastale brez tega vpliva, ne jamči pa, če ta vpliv prevladuje.

Ako zbolí zavarovanec na kakšni težki, toda prehodni bolezni, počiva za dobo bolezni to zavarovanje.

V kolikor so ti pogoji nejasni ali pa pomankljivi, je smatrati splošne zavarovalne pogoje za nezgodno zavarovanje ki so določeni v upravi »Jutra«, kot interpretacijsko bazo.

III. Kako je ravnanje v primeru nezgode

Vsako nezgodo za katero hoče zavarovanec uveljaviti odškodninski zahtevek, je takoj po nezgodi javiti, najbolje telegrafsko ali s priporočenim pismom, na »Zedinjeno zavarovalnico d. d.« v Ljubljani, Cigaletova ul. št. 1. V prijavi je označiti vse podrobnosti nezgode. Priložiti je tudi zdravniško izpričevalo.

Neposredno po nezgodi je nemudoma poklicati zdravnika in ukreniti vse potrebno, da se posledice nezgode po možnosti odvrnejo ali zmanjšajo. Vsak zavarovanec v slučaju nezgode izrečeno odveže vse zdravniške, ki so ga kakorkoli zdravili, dolžne službene molčečnosti.

Zavarovanec je dolžan podvreči se na zahtevo zavarovalnice preiskavi po zdravniku, ki ga odredi zavarovalnica, ako to zdravstveno stanje zavarovanca dopušča.

Dokazno vreme za obstoj vseh dejanskih pogojev, ki ustvarjajo pravico do odškodnine, zadene onega, ki odškodnino zahteva.

IV. Izplačilo odškodnine

§ 11.

Dospelo zavarovano vsoto plača »Zedinjena zavarovalnica d. d.« zakonitim dedičem zavarovanca, vendar si uprava »Jutra« pridržuje pravico po svoji uvidenosti določiti upravičenca med zakonitim dediči. Odškodnina se izplača proti pobotnici v roku dveh tednov po ugotovitvi odškodninske pravice. Upravičenec je dolžan, da se na zahtevo napram zavarovalnici legitimira. Zavarovalnica pa ni dolžna prepricati se o pravilnosti legitimacijskih papirjev donositelja.

§ 12.

Zavarovan je vedno samo prejemnik lista, ki je kot tak vpisan v kartoteki v upravi »Jutra«, brez ozira na to, kdo naročnino plačuje. Za eno nezgodo se plača zavarovalna vsota samo enkrat, ne glede na to, ali je naročnik naročen na eno ali več izdaj »Jutra«. Ako naročnik ni posamezna oseba, nego kakšna družba, oziroma zveza več oseb (juridična oseba), velja zavarovanje samo za dotično fizično osebo, ki je bila od nastanka te družbe »Jutra« v zavarovanje pisneno prijavljena.

§ 13.

Ako je zavarovalnica odklonila stavljene zahteve, ima zavarovanec pravico, da te zahteve iztoži v roku 6 mesecev pred sodiščem v Ljubljani.

§ 14.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 15.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 16.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

stale brez tega vpliva, ne jamči pa, če ta vpliv prevladuje.

Ako zbolí zavarovanec na kakšni težki, toda prehodni bolezni, počiva za dobo bolezni to zavarovanje.

V kolikor so ti pogoji nejasni ali pa pomankljivi, je smatrati splošne zavarovalne pogoje za nezgodno zavarovanje ki so določeni v upravi »Jutra«, kot interpretacijsko bazo.

III. Kako je ravnanje v primeru nezgode

Vsako nezgodo za katero hoče zavarovanec uveljaviti odškodninski zahtevek, je takoj po nezgodi javiti, najbolje telegrafsko ali s priporočenim pismom, na »Zedinjeno zavarovalnico d. d.« v Ljubljani, Cigaletova ul. št. 1. V prijavi je označiti vse podrobnosti nezgode. Priložiti je tudi zdravniško izpričevalo.

Neposredno po nezgodi je nemudoma poklicati zdravnika in ukreniti vse potrebno, da se posledice nezgode po možnosti odvrnejo ali zmanjšajo. Vsak zavarovanec v slučaju nezgode izrečeno odveže vse zdravniške, ki so ga kakorkoli zdravili, dolžne službene molčečnosti.

Zavarovanec je dolžan podvreči se na zahtevo zavarovalnice preiskavi po zdravniku, ki ga odredi zavarovalnica, ako to zdravstveno stanje zavarovanca dopušča.

Dokazno vreme za obstoj vseh dejanskih pogojev, ki ustvarjajo pravico do odškodnine, zadene onega, ki odškodnino zahteva.

IV. Izplačilo odškodnine

§ 11.

Dospelo zavarovano vsoto plača »Zedinjena zavarovalnica d. d.« zakonitim dedičem zavarovanca, vendar si uprava »Jutra« pridržuje pravico po svoji uvidenosti določiti upravičenca med zakonitim dediči. Odškodnina se izplača proti pobotnici v roku dveh tednov po ugotovitvi odškodninske pravice. Upravičenec je dolžan, da se na zahtevo napram zavarovalnici legitimira. Zavarovalnica pa ni dolžna prepricati se o pravilnosti legitimacijskih papirjev donositelja.

§ 12.

Zavarovan je vedno samo prejemnik lista, ki je kot tak vpisan v kartoteki v upravi »Jutra«, brez ozira na to, kdo naročnino plačuje. Za eno nezgodo se plača zavarovalna vsota samo enkrat, ne glede na to, ali je naročnik naročen na eno ali več izdaj »Jutra«. Ako naročnik ni posamezna oseba, nego kakšna družba, oziroma zveza več oseb (juridična oseba), velja zavarovanje samo za dotično fizično osebo, ki je bila od nastanka te družbe »Jutra« v zavarovanje pisneno prijavljena.

§ 13.

Ako je zavarovalnica odklonila stavljene zahteve, ima zavarovanec pravico, da te zahteve iztoži v roku 6 mesecev pred sodiščem v Ljubljani.

§ 14.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 15.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 16.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 17.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 18.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 19.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 20.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 21.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 22.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 23.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 24.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 25.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 26.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 27.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 28.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 29.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 30.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 31.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 32.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 33.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 34.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 35.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 36.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 37.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 38.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 39.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 40.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 41.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 42.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 43.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 44.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 45.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 46.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 47.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 48.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 49.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 50.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 51.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 52.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 53.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 54.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 55.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 56.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 57.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 58.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 59.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 60.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 61.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 62.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 63.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 64.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 65.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 66.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 67.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 68.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 69.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 70.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 71.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 72.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 73.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 74.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 75.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 76.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 77.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 78.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 79.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 80.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 81.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 82.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 83.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 84.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 85.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 86.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 87.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 88.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 89.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 90.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 91.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 92.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 93.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 94.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 95.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 96.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 97.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 98.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 99.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 100.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 101.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 102.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 103.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 104.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 105.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 106.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 107.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 108.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 109.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 110.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 111.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 112.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 113.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 114.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 115.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 116.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 117.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 118.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 119.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 120.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 121.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 122.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 123.

Za zavarovane in nezavarovane nezgode veljajo tudi:

§ 124.

Za zavarovane in nez

Mraz je nekoliko popustil

Ljubljana, 24. januarja.

Vreme ima resda svoje muhe. Kakor v četrtek, nas je tudi v soboto presnetilo — vsekakor prijetno. Temperatura je sicer samo za malenkost padla, vendar so bili naši računi in uganjanja prekrizani. Dobri vremenski poznavalci so že v petek zvečer, ko je prvi krmaj lune obdal sij, napovedali izpremembo, noč pa je bila tako jasna, da je jemala vero njihovim napovedim. Proti jutru se je nebo v resnici nekoliko zatemnilo in so se zlasti po Barju prelivala visoke megle. Okoli 10. dopoldne smo imeli redko priliko opazovati rahlo sneženje, ki pri mrazu 20 stopinj pod ničlo ni ravno v navadi. Do poldneva so se potem megle razgrnile in z rahlo oblačnega neba je posijalo sonce.

Ko smo zjutraj zapuščali domove, nihče ni mogel z gotovostjo reči, da je mraz popustil. Stekla v oknih so bila prav tako, če ne še bolj zaledenela, kakor prejšnji

dan. Tudi nos — najboljši toplomer, kakor ga nekateri nazivajo, ni mogel povedati mraza v stopinjah. Vedeli smo le, da je še vedno hudo mraz. V resnici je mraz le za malenkost popustil. Na Kongresnem trgu, kjer je v petek znašala minimalna temperatura — 25,8 stopinje, je bilo v soboto zjutraj — 24,5. Na Barju, kjer so v petek namerili — 30 stopinj, je bilo večeraj 29 stopinj mraza. V Trnovem je toplomer v petek kazal najnižjo temperaturo — 28,5, v soboto zjutraj pa — 28,2 stopinje. Tudi v drugih krajih so večeraj po večini beležili manj mraza kakor v petek.

Kakor nekateri znaki kažejo, smo že dosegli višek mrazlega vala, ki je pretekli teden šel čez naše kraje. Tudi barometer to potrjuje. V petek je bilo barometrično stanje še 770,2 mm, do sobote zjutraj pa je padlo kar za 6,6 mm. Stari vremenar Herschel tudi napoveduje za prihodnje dni sneg.

Kronika

Kr. Vis. Princeza Pijsmontska na Reki. V petek popoldne je v Fiume priselila Kr. Vis. Princeza Pijsmontska. Na kolodvoru je visoki gostji izrekel dobrodošlico prefekt Kvarnerske pokrajine in spremstvu ostalih predstavnikov oblasti in organizacij iz pokrajine in priključenih ozemelj. Princeza, ki je Fiume obiskala kot generalna inšpektorica Italijanske Rdečega križa, si je ogledala vojaško in civilno bolnico, kjer se je dolgo in ljubeznivo razgovarjala z ranjenci in bolniki. Po obisku v bolnicah je odšla na gridek Posalo, kjer je položila lep venec na grob za Fiume padlih fašistov. Del časa se je princeza pomudila tudi pri malčkih v Dečjem zavetišču, imenovanem po Luizi d'Annunzio. V vladni palači se je visoka gostja posebno zanimala za potek javnih del v priključenih pokrajinah. Pri tej priliki je prefekt poklonil Kr. Vis. umetniško reprodukcijo grobnice padlih kot simbol vdanosti vseh resnik legionarjev. Prav tako je visoka obiskovalka prebrala v dar tudi zbirko književnih izdaj, ki pričajo o italijanstvu Reke. Ves čas svojega bivanja v mestu je bila princeza deležna prisrčnih ovacij prebivalstva.

Visoko odlikovanje Italijanskega častnika. Preteklo nedeljo je poveljnič južnega brodogradniškega izročila italijanskega pomorskega kapitanu grofu Pecori od Hitlerja podeljeno visoko odlikovanje železnega križa I. stopnje. Grof Pecora si je za vodstvo in uspehe združenih mornaric v Sredozemlju pridobil velike zaslugе.

Prehranjevalni zavod Visokega Komisarja sporoča. Da v doglednem času ne bo mogel sprejemati nobenih novih uslužbenec, ker so vsa mesta zasedena. Eventuelni reflektanti se opozarjajo, naj ne vlagajo prošnje, ker bi se le-te morale rešiti negativno.

Bolgari za nemške vojske na vzhodni fronti. Generalni tajnik bolgarskega notranjega ministrstva je izročil nemškemu poslaniku Beckerju darilo šumenskega okrožja v znesku milijon levov. Vsoto so zbrali kmetje tega okrožja za nemške vojske na vzhodni fronti in bo porabljeni za nakup daril posebno hrabrim vojakom. Razen tega so v šumenskem okrožju zbrali tudi velike množine volnenih oblačil in jih poslali na fronto.

Pozor!

Ako vam zamrzne vodovod, kličite trdko Mihelč!

Telefon 49-69

Poslednja pot Giuseppa Farinaccija. V petek so v Rimu s slovesnimi svečanostmi spremlili Giuseppa Farinaccija k poslednjemu počitku. V žalnem sprevodu so stopali globoko užaloščeni članj rodbine in predstavniki oblasti, med njimi tudi podtajnik predsedstva vlade Elks. Russo in po podtajnik ministrstva za poljedelstvo in gozdo Elks. Nannini. Med številnimi venci, ki so bili položeni na pokopniško krsto, je vzbudil pozornost krasen venec, ki ga je poklonil minister zunanjih zadev conte Galeazzo Ciano.

Dveletni stipendij za slušatelje rudarstva. Razveseljiv razmah rudarstva, ki ga zadnja leta doživlja Italija, je pristožna oblastva in zasebne interesente opozoril na pomankanje šolanega strokovnega naraščanja. Da se med d'jaško mladino obudi živahnost zanimanja za rudarsko stroko, so bili izdani že razni ukrepi, ki olajšujejo odločitve za montanistični študij, ustanovljeni so bili mnogi rudarski inštituti na visokiholah. država in zasebniki pa so ustanovili tudi že vrsto stipendij in podpor. Pravkar je

čila da nam je živega in lepega človeka, mi pa da ji vračamo tako grodo mrhovino! To tako da nas ni njen struden jezik obdolžil umora ali uboja. Naš kmet pravi: baba je hudič — in ima prav. To je bilo preveč! Zato smo ga to pot prepuščali njegovi usodi. To ni bilo lepo od nas. Saj bi ga bili lahko oddali v varstvo občini kot kak spomenik, kakor se to s spomeniki navadno dogaja, saj je bil to pot trši od spomenikov iz pohorskega granita, ali pa bi ga bili izročili lititski podružnici društva za varstvo ptic, ki ima gotovo tudi srce za — krave, ki sicer ne pojo tako lepo kakor slavci, a so vendar tudi čedne in koristne, a tudi vsoga usmiljenja vredne domače živali...

Ko smo ga vprašali pozneje, kako se je končala zadeva doma, nam je zaupal, da je ostal še — živ, da pa pri njegovi ženi »komisija« ne bo več — držala. Ka'iti mi smo si morali prijatelje za vsako tako ekspedicijo od njegove žene »izprošiti« pod najzadnejšimi pretvezami: važna seja nujna konferenca, neizogibna posvetovanja — ki so počasi vsa prišla ob kredit to pot tudi — »komisija«.

Vidne poškodbe so hvala Bogu ostale brez trajnih posledic in tako je ostal ohranjen še za nadalje stebel Litije, tega sta roga krokarškega gnezda, ki je slovec kot tako že izza Zottmanovih. Seličkarjevih in drugih takih podobnih časov. Saj je postal pokojni lititski zdravnik Premru pravi »spisatelj« za razne krokarške boleni ki so zvezi z to težko psgno vseolega, a naprednega človeškega udeleževanja... Prav na ta »sloves« so se menda zamen sklicevali skozi leta lititski »rodoljubi« v svojih proš

njah, da bi se ustavljal v Litiji tudi brzo-vlak, toda pri direkcijski so sedeli menda sami nekulturni banavzarji, ki za tak sloves niso imeli prav nobenega smisla...

Take krokarške tradicije sta uživala v mili domovini edino le še Radovič in Podbrezje, kamor so pritisnile oziroma prišle na »sodelovanje« tudi »sloves« iz Kranja (pod vodstvom Pepeta Kušarja) in iz Tržiča. Če bi se čutilo kako mesto v mili domovini prezrto in zapostavljeno, prosim, naj mi pošljete prizadeti (po)stojno povnemo, ker sem jo jaz zakrivil s svojo nevednostjo v teh zadevah! kratko sporočilo z navedbo, imen vsaj tako tehtni firm, kakor jih pravkar omenjam (županskega potrdila ne zahtevam) ter bom rade volje kar na besedo popravil prizadeto »krivico«...

Toda bojim se skoraj, da bom moral te tradicije priznati skoraj slehernemu kraju v vsej ljubi domovini; kajti mislim, da je na tem pojmu orolj ledino že stari Samo, tako da Tasio, ki smo ga klicali za njim v deželo, ni našel več neobdelanega tega polja, in lahko mladi nadobudni potomec Hubadov že varno vozi — če hoče — po teh temeljito izoranih slovenskih brazdah in polaga vanje — če ga je volja — tudi seme... Obe Kalan in vsa sveta vojska — zakrjita si svo'e očil... Tebi zlata duša Ferdo Tomazin, pa bodi sicer blag spomin že zato, ker si redkokdaj pozablil v svojih govorih poudariti, kako lepo zna moja malenkost hoditi v caker »z materjo naravo« in jo prav tako opisovati; toda javorške ekspedicije ti kljub temu ne bom nikdar odpustil... (Pride še.)

kmalu zadušila vsa družina inž. Giuseppa Folletta v Washingtonski ulici. Zvečer »o dobro zakurili v peč, zjutraj pa je hišnica, ki je prišla v stanovanje, da pomaga pri jutranjih opravkih, našla vso družino na pol zadušeno od plina. Služkinja, 19 letna Ernesta Bonetti, je nezavestna ležala kraj svoje postelje, s plinom omanjenih pa je bilo tudi vseh pet članov družine. Stanje Bonettijeve je obupno.

Gospodinja, ki ima Gospodinjski kole-dar, polovico lažje gospodinji, kakor ona, ki ga nima. Razen koledarja in raznih vplivnih tabel, ki jih potrebuje vsaka gospodinja, ima koledar tudi dodatek, ki obsega nad 230 za sedanj: čas primernih kuharskih receptov. Kupite ga takoj, ker zaloga pohaja. Cena 20 lir. Dobi se v knjigarni Tiskovne zadruge v Ljubljani, Selenburgova ulica 3.

IZ LJUBLJANE

u— Obveznikom za oddajo živine za zakol: Dogoni živine za zakol v Ljubljano bodo odslje skoraj vsak teden od sredah tak, da bosta v 14 dneh prišli na vrsto obe skupini občin. Na teh dogonih bodo tudi še nadalje redno prevzemali teleta in prašiče. Kolikor je bilo mogoče, je bil doslej obveznikom dogon odložen, a odslje v drugi polovici obvezne dobe bo oddaja strožja, ker bo moral vsak obveznik oddati vso predpisano mu množino živine. Kolikolna oddaja se je zdaj povila za 5%, t. j. za četrtino dosedanje obveznosti. Zato bo zdaj vsak obveznik dobil nov beli listek z navedbo zvišanja, koliko je že dal, koliko mora še dati in kateri mesec pride na vrsto zaradi pravilne razdelitve oddaje. Manjši obvezniki so v glavnem določeni za zadnje mesece, zato pa tudi nadaljnje prošnje za odložitve nimajo pomena. Če pa posameznik želi svojo živino oddati prej ali če potrebuje kaka druga pojasnila, naj se ob torkih ali sobotah dopoldne zgasi pri komisarnarju za oddajo živine v mestnem gospodarskem uradu v Beethovnovi ulici št. 7, soba št. 35 v II. nadstropju, ne pa na Prevodu. Pri tem komisarnarju v mestnem gospodarskem uradu dobi tudi rdeči listek, ki je potreben za izplačila na dogonu, a po rdeči listek naj pride vsaj 14 dni prej. Preden želi žival oddati, ali pa pred začetkom meseca, ki mu je določen za oddajo. Če bo potrebno, bodo pa morali biti obvezniki z rdečimi listki vabljeni tudi prej. Ostanke ni dovoljeno zadržati zase za prihodnjo obvezno dobo, lahko jih pa obveznik odstopi drugemu, ki bo morda prihodnjo obvezno dobo dal živino namesto njega. Manjši obvezniki pa lahko živino oddajo skupno ter jim je prav zato določen rok na poslednje mesece, da si o pravem času oskrbe obvezno množino.

u— Splošna strokovna nadaljevalna šola (prej Viteča) bo imela leto, pouk v meščanski šoli za Bežigradom. Pouk se bo začel v sredo, 28. januarja, ob dveh popoldne. Za vstop v razred je potrebna priobutev! V ponedeljek 26. t. m. od dveh do treh bo vpis za one, kateri se septembra še niso javili — Vdostvo.

u— Občni zbor podružnice Sadržarskega in vrtnarskega društva na Viču bo čanes v nedeljo, dne 24. t. m. ob 10. dopolne v ljudski šoli v učilnici in ne v telovadnici kot običajno.

u— Nedeljsko zdravniško dežurno službo bo opravljal od sobote ob 20. ure do ponedeljka ob 8. ure zjutraj mestni višji zdravstveni svetnik dr. Mis Frania, Poljanska cesta 15/II, telefon 32-84.

u— Trvdka Evgen Tujet, prodaja tehničnega in elektrotehničnega materiala, je preselila svoj sedež iz Smolietove ulice 3 na Mestni trg 8.

u— Nesreča pri telovadbi. V telovadnici bežigradske meščanske šole so se večeraj ponesrečili kar štirje učenci. Skakali so z lestve na blazino. Trije od njih so dobili tako hude poškodbe, da so jih morali prepeljati v ljubljansko splošno bolnišnico, četrta pa se je le lažje poškodovala in ostal v domači oskrbi. Ponesrečeni dijaki so 13-letni sin čevljarškega pomočnika Jakob Laznik, 15-letni sin trošarinskega paznika Ivan Kreč in 15-letni sin delavca Tomo Razinger. Njihove poškodbe do ure, ko to pišemo, še niso ugotovljene.

u— Nove popisne pole za dodelitev živilskih nakaznic je dobil že velik del ljubljanske prebivalstva. Kdor do 31. t. m. pol ne dobi, naj gre ponje v najbližjo ljudske šole ali pa k vratarju v prilično leve hiše magistrata. Izpolnjene in podpisane pole bodo ljudske šole sprejemale samo ob telovadnih od 8. do 12. in od 14. do 18. vratar na magistratu jih bo pa od strank prevzemal tudi ob nedeljah in vse dni ves dan. Posebno opozarjamo, da vsaka stranka mora oddati po dve enaki, pravilno izpolnjeni popisni poli. Vse pole morajo biti oddane najkasneje lo 4. februarja, ker tisti n. k. kor ne bo mogel dobiti živilskih nakaznic, kdor ne bi oddal popisnih pol do tega dne.

u— Glasbeni natečaj. Glasbena Matica je razpisala začetkom meseca novembra m. l. glasbeni natečaj. Prvi rok za viganje skladb za mešani zbor, za klavir, za violino in klavir ali kako drugo godalo s klavirjem je potokei dne 31. decembra m. l. in uležba je za nekatere panoge zelo častna. Tako je bilo vloženih 12 daljših mešanih zborov, 76 klavirskih skladb za mladino, 4 skladbe za violino in klavir in ena skladba za celo in klavir. Rok za odkup različnih skladb, ki je bil prvotno določen na 31. decembra 1941 je podaljšan do 28. februarja t. l. Do tega dne sprejmi Glasbena Matica pod še objavljenimi pogoji skladbe najrazličnejše vrste, za katere avtorji želijo, da jih Glasbena Matica odkupi. Te dni je že začela posloovati jurija, ki so v nji: Anton Lajovic, Mirko Polič, Karlo Rupel, rektor Anton Trost in Ljudevit Zepli. Prav tako je tudi podaljšan rok za viganje skladb za razpisano Lajovicovo nagrado in sicer do 1. maja t. l.

u— Danes v »Veslem teatru« tri predstave: ob 14.30, 16.30 in 18.30. Zainja prilika, da si ogledate naš 14. program. Predprodaja vstopnic od 10. ure dalje. — V torek 27. in sredo 28. januarja proslavlja »Veseli teater« svojo stoletdeseto predstavo. Na sporedu bo izbran spored najboljših točk dosedanjih spredov. Pristec oba večera ob 18.30. Predprodaja vstopnic od ponedeljka dalje od 10. do 1/2 13. in od 16. ure dalje.

VESELI TEATER

zadnje tri predstave 14.

programa ob 14.30, 16.30

in 18.30

u— Passacaglia in Fuga. Skladatelj Matija Tomc je napisal na podlagi narodne pesmi »Voznice« novo skladbo za dva klavirja pod naslovom Passacaglia in Fuga na narodno temo. Pomen besede Passacaglia je bil prvotno: popotni muzikant, pozneje: ples v tritetrtnskem taktu z umirjenim gibanjem in stalno ponavljajočim se motivom. Danes pomeni beseda Passacaglia glasbeno obliko, navadno v tritetrtnskem taktu, tema se neprestano ponavlja v basu in drugih glasovih, v najrazličnejših variantah, dočim prinašajo ostali glasovi vedno nove harmonične in ritmične domisleke. Narodni naprev Voznice je zelo star ter so ga zabeležili najrazličnejši naši zapisaovalci narodnih pesmi, kakor Vraz, Kuhač, Kokosar, Kržnik, Marolt, in to v raznih krajih in raznih variantah. Naprev pa je izredno

zanimiv primer pristne slovenske narodne pesmi. Tomčeva skladba se začne v pianinu in počasnem tempu. Potem prevzema klavirja izmenoma naprev, prinašajo nove domisleke, ki dajejo skladbi stalen pogon in porast. Tema se javlja včasih bolj, včasih pa manj dočeno, po dvajsetih spremembah pa začne skladatelj z novo živahnejšo končano temo. Iz te se razplete živo razgibana Fuga, ki kaže močan porast. Na koncu skladbe se zruži ta obe temi v smislu dvojne Fuge in lelo konca prvotna tema. To Tomčovo novo delo bosa prvič izvajali na javnem koncertu pianisti Osterc Marta in Hrašovec Silva. Delo je nastalo na njuno pobudo in je tudi njima posvečeno. Koncert bo jutri, 26. t. m. ob pol 7. uri zvečer v mali filharmonični dvorani. Vstopnice v knjigarni Glasbene Matice.

u— Akad. slikar prof. Ivan Vavpotič bo danes ob 11. vodil in tolmačil na razstavi Zorana Mušiča v galeriji Obesnel. Razstava je žela splošno priznanje in živahno zanimanje. Ker je nedelja zadnji razstavi dan, opozarjamo vse, ki razstave še niso videli, da izkoristijo to priliko in si jo ogledajo. Dvorana je toplo zakurjena.

u— Zadrugar, glasilo Nabavi, alne zadruge železnarjev Ljubljanske pokrajine, je v letošnjem letu pravkar spet izšel in na uvodnem mestu obširneje poroča o 19. redni letni skupščini te zadruge. Prnaša spet poučen in zavajni drobci za dom in družino, nasvete o zdravstvu, članek o Valentinu Volniku, monografčen oris Ljubljane in leposlovni prispevek Zadrugar nadaljuje dosevanje tradicijo v pestrosti, s katero je postal priljubljen družabnik naših železnarjskih družin.

u— Splošna strokovna nadaljevalna šola (prej Viteča) bo imela leto, pouk v meščanski šoli za Bežigradom. Pouk se bo začel v sredo, 28. januarja, ob dveh popoldne. Za vstop v razred je potrebna priobutev! V ponedeljek 26. t. m. od dveh do treh bo vpis za one, kateri se septembra še niso javili — Vdostvo.

u— Občni zbor podružnice Sadržarskega in vrtnarskega društva na Viču bo čanes v nedeljo, dne 24. t. m. ob 10. dopolne v ljudski šoli v učilnici in ne v telovadnici kot običajno.

u— Nedeljsko zdravniško dežurno službo bo opravljal od sobote ob 20. ure do ponedeljka ob 8. ure zjutraj mestni višji zdravstveni svetnik dr. Mis Frania, Poljanska cesta 15/II, telefon 32-84.

u— Trvdka Evgen Tujet, prodaja tehničnega in elektrotehničnega materiala, je preselila svoj sedež iz Smolietove ulice 3 na Mestni trg 8.

u— Nesreča pri telovadbi. V telovadnici bežigradske meščanske šole so se večeraj ponesrečili kar štirje učenci. Skakali so z lestve na blazino. Trije od njih so dobili tako hude poškodbe, da so jih morali prepeljati v ljubljansko splošno bolnišnico, četrta pa se je le lažje poškodovala in ostal v domači oskrbi. Ponesrečeni dijaki so 13-letni sin čevljarškega pomočnika Jakob Laznik, 15-letni sin trošarinskega paznika Ivan Kreč in 15-letni sin delavca Tomo Razinger. Njihove poškodbe do ure, ko to pišemo, še niso ugotovljene.

u— Nove popisne pole za dodelitev živilskih nakaznic je dobil že velik del ljubljanske prebivalstva. Kdor do 31. t. m. pol ne dobi, naj gre ponje v najbližjo ljudske šole ali pa k vratarju v prilično leve hiše magistrata. Izpolnjene in podpisane pole bodo ljudske šole sprejemale samo ob telovadnih od 8. do 12. in od 14. do 18. vratar na magistratu jih bo pa od strank prevzemal tudi ob nedeljah in vse dni ves dan. Posebno opozarjamo, da vsaka stranka mora oddati po dve enaki, pravilno izpolnjeni popisni poli. Vse pole morajo biti oddane najkasneje lo 4. februarja, ker tisti n. k. kor ne bo mogel dobiti živilskih nakaznic, kdor ne bi oddal popisnih pol do tega dne.

u— Glasbeni natečaj. Glasbena Matica je razpisala začetkom meseca novembra m. l. glasbeni natečaj. Prvi rok za viganje skladb za mešani zbor, za klavir, za violino in klavir ali kako drugo godalo s klavirjem je potokei dne 31. decembra m. l. in uležba je za nekatere panoge zelo častna. Tako je bilo vloženih 12 daljših mešanih zborov, 76 klavirskih skladb za mladino, 4 skladbe za violino in klavir in ena skladba za celo in klavir. Rok za odkup različnih skladb, ki je bil prvotno določen na 31. decembra 1941 je podaljšan do 28. februarja t. l. Do tega dne sprejmi Glasbena Matica pod še objavljenimi pogoji skladbe najrazličnejše vrste, za katere avtorji želijo, da jih Glasbena Matica odkupi. Te dni je že začela posloovati jurija, ki so v nji: Anton Lajovic, Mirko Polič, Karlo Rupel, rektor Anton Trost in Ljudevit Zepli. Prav tako je tudi podaljšan rok za viganje skladb za razpisano Lajovicovo nagrado in sicer do 1. maja t. l.

u— Danes v »Veslem teatru« tri predstave: ob 14.30, 16.30 in 18.30. Zainja prilika, da si ogledate naš 14. program. Predprodaja vstopnic od 10. ure dalje. — V torek 27. in sredo 28. januarja proslavlja »Veseli teater« svojo stoletdeseto predstavo. Na sporedu bo izbran spored najboljših točk dosedanjih spredov. Pristec oba večera ob 18.30. Predprodaja vstopnic od ponedeljka dalje od 10. do 1/2 13. in od 16. ure dalje.

zanimiv primer pristne slovenske narodne pesmi. Tomčeva skladba se začne v pianinu in počasnem tempu. Potem prevzema klavirja izmenoma naprev, prinašajo nove domisleke, ki dajejo skladbi stalen pogon in porast. Tema se javlja včasih bolj, včasih pa manj dočeno, po dvajsetih spremembah pa začne skladatelj z novo živahnejšo končano temo. Iz te se razplete živo razgibana Fuga, ki kaže močan porast. Na koncu skladbe se zruži ta obe temi v smislu dvojne Fuge in lelo konca prvotna tema. To Tomčovo novo delo bosa prvič izvajali na javnem koncertu pianisti Osterc Marta in Hrašovec Silva. Delo je nastalo na njuno pobudo in je tudi njima posvečeno. Koncert bo jutri, 26. t. m. ob pol 7. uri zvečer v mali filharmonični dvorani. Vstopnice v knjigarni Glasbene Matice.

u— Akad. slikar prof. Ivan Vavpotič bo danes ob 11. vodil in tolmačil na razstavi Zorana Mušiča v galeriji Obesnel. Razstava je žela splošno priznanje in živahno zanimanje. Ker je nedelja zadnji razstavi dan, opozarjamo vse, ki razstave še niso videli, da izkoristijo to priliko in si jo ogledajo. Dvorana je toplo zakurjena.

u— Zadrugar, glasilo Nabavi, alne zadruge železnarjev Ljubljanske pokrajine, je v letošnjem letu pravkar spet izšel in na uvodnem mestu obširneje poroča o 19. redni letni skupščini te zadruge. Prnaša spet poučen in zavajni drobci za dom in družino, nasvete o zdravstvu, članek o Valentinu Volniku, monografčen oris Ljubljane in leposlovni prispevek Zadrugar nadaljuje dosevanje tradicijo v pestrosti, s katero je postal priljubljen družabnik naših železnarjskih družin.

u— Splošna strokovna nadaljevalna šola (prej Viteča) bo imela leto, pouk v meščanski šoli za Bežigradom. Pouk se bo začel v sredo, 28. januarja, ob dveh popoldne. Za vstop v razred je potrebna priobutev! V ponedeljek 26. t. m. od dveh do treh bo vpis za one, kateri se septembra še niso javili — Vdostvo.

u— Občni zbor podružnice Sadržarskega in vrtnarskega društva na Viču bo čanes v nedeljo, dne 24. t. m. ob 10. dopolne v ljudski šoli v učilnici in ne v telovadnici kot običajno.

u— Nedeljsko zdravniško dežurno službo bo opravljal od sobote ob 20. ure do ponedeljka ob 8. ure zjutraj mestni višji zdravstveni svetnik dr. Mis Frania, Poljanska cesta 15/II, telefon 32-84.

u— Trvdka Evgen Tujet, prodaja tehničnega in elektrotehničnega materiala, je preselila svoj sedež iz Smolietove ulice 3 na Mestni trg 8.

u— Nesreča pri telovadbi. V telovadnici bežigradske meščanske šole so se večeraj ponesrečili kar štirje učenci. Skakali so z lestve na blazino. Trije od njih so dobili tako hude poškodbe, da so jih morali prepeljati v ljubljansko splošno bolnišnico, četrta pa se je le lažje poškodovala in ostal v domači oskrbi. Ponesrečeni dijaki so 13-letni sin čevljarškega pomočnika Jakob Laznik, 15-letni sin trošarinskega paznika Ivan Kreč in 15-letni sin delavca Tomo Razinger. Njihove poškodbe do ure, ko to pišemo, še niso ugotovljene.

u— Nove popisne pole za dodelitev živilskih nakaznic je dobil že velik del ljubljanske prebivalstva. Kdor do 31. t. m. pol ne dobi, naj gre ponje v najbližjo ljudske šole ali pa k vratarju v prilično leve hiše magistrata. Izpolnjene in podpisane pole bodo ljudske šole sprejemale samo ob telovadnih od 8. do 12. in od 14. do 18. vratar na magistratu jih bo pa od strank prevzemal tudi ob nedeljah in vse dni ves dan. Posebno opozarjamo, da vsaka stranka mora oddati po dve enaki, pravilno izpolnjeni popisni poli. Vse pole morajo biti oddane najkasneje lo 4. februarja, ker tisti n. k. kor ne bo mogel dobiti živilskih nakaznic, kdor ne bi oddal popisnih pol do tega dne.

u— Glasbeni natečaj. Glasbena Matica je razpisala začetkom meseca novembra m. l. glasbeni natečaj. Prvi rok za viganje skladb za mešani zbor, za klavir, za violino in klavir ali kako drugo godalo s klavirjem je potokei dne 31. decembra m. l. in uležba je za nekatere panoge zelo častna. Tako je bilo vloženih 12 daljših mešanih zborov, 76 klavirskih skladb za mladino, 4 skladbe za violino in klavir in ena skladba za celo in klavir. Rok za odkup različnih skladb, ki je bil prvotno določen na 31. decembra 1941 je podaljšan do 28. februarja t. l. Do tega dne sprejmi Glasbena Matica pod še objavljenimi pogoji skladbe najrazličnejše vrste, za katere avtorji želijo, da jih Glasbena Matica odkupi. Te dni je že začela posloovati jurija, ki so v nji: Anton Lajovic, Mirko Polič, Karlo Rupel, rektor Anton Trost in Ljudevit Zepli. Prav tako je tudi podaljšan rok za viganje skladb za razpisano Lajovicovo nagrado in sicer do 1. maja t. l.

u— Danes v »Veslem teatru« tri predstave: ob 14.30, 16.30 in 18.30. Zainja prilika, da si ogledate naš 14. program. Predprodaja vstopnic od 10. ure dalje. — V torek 27. in sredo 28. januarja proslavlja »Veseli teater« svojo stoletdeseto predstavo. Na sporedu bo izbran spored najboljših točk dosedanjih spredov. Pristec oba večera ob 18.30. Predprodaja vstopnic od ponedeljka dalje od 10. do 1/2 13. in od 16. ure dalje.

u— Glasbeni natečaj. Glasbena Matica je razpisala začetkom meseca novembra m. l. glasbeni natečaj. Prvi rok za viganje skladb za mešani zbor, za klavir, za violino in klavir ali kako drugo godalo s klavirjem je potokei dne 31. decembra m. l. in uležba je za nekatere panoge zelo častna. Tako je bilo vloženih 12 daljših mešanih zborov, 76 klavirskih skladb za mladino, 4 skladbe za violino in klavir in ena skladba za celo in klavir. Rok za odkup različnih skladb, ki je bil prvotno določen na 31. decembra 1941 je podaljšan do 28. februarja t. l. Do tega dne sprejmi Glasbena Matica pod še objavljenimi pogoji skladbe najrazličnejše vrste, za katere avtorji želijo, da jih Glasbena Matica odkupi. Te dni je že začela posloovati jurija, ki so v nji: Anton Lajovic, Mirko Polič, Karlo Rupel, rektor Anton Trost in Ljudevit Zepli. Prav tako je tudi podaljšan rok za viganje skladb za razpisano Lajovicovo nagrado in sicer do 1. maja t. l.

u— Danes v »Veslem teatru« tri predstave: ob 14.30, 16.30 in 18.30. Zainja prilika, da si ogledate naš 14. program. Predprodaja vstopnic od 10. ure dalje. — V torek 27. in sredo 28. januarja proslavlja »Veseli teater« svojo stoletdeseto predstavo. Na sporedu bo izbran spored najboljših točk dosedanjih spredov. Pristec oba večera ob 18.30. Predprodaja vstopnic od ponedeljka dalje od 10. do 1/2 13. in od 16. ure dalje.

u— Glasbeni natečaj. Glasbena Matica je razpisala začetkom meseca novembra m. l. glasbeni natečaj. Prvi rok za viganje skladb za mešani zbor, za klavir, za violino in klavir ali kako drugo godalo s klavirjem je potokei dne 31. decembra m. l. in uležba je za nekatere panoge zelo častna. Tako je bilo vloženih 12 daljših mešanih zborov, 76 klavirskih skladb za mladino, 4 skladbe za violino in klavir in ena skladba za celo in klavir. Rok za odkup različnih skladb, ki je bil prvotno določen na 31. decembra 1941 je podaljšan do 28. februarja t. l. Do tega dne sprejmi Glasbena Matica pod še objavljenimi pogoji skladbe najrazličnejše vrste, za katere avtorji želijo, da jih Glasbena Matica odkupi. Te dni je že začela posloovati jurija, ki so v nji: Anton Lajovic, Mirko Polič, Karlo Rupel, rektor Anton Trost in Ljudevit Zepli. Prav tako je tudi podaljšan rok za viganje skladb za razpisano Lajovicovo nagrado in sicer do 1. maja t. l.

u— Danes v »Veslem teatru« tri predstave: ob 14.30, 16.30 in 18.30. Zainja prilika, da si ogledate naš 14. program. Predprodaja vstopnic od 10. ure dalje. — V torek 27. in sredo 28. januarja proslavlja »Veseli teater« svojo stoletdeseto predstavo. Na sporedu bo izbran spored najboljših točk dosedanjih spredov. Pristec oba večera ob 18.30. Predprodaja vstopnic od ponedeljka dalje od 10. do 1/2 13. in od 16.

JURČIČ METKA, dijakinja Pikapolončki

Nebo se je pooblačilo in kmalu nato se je vsul dež. Družnica Pikapolončka Mlajšega se je stisnila v sobico v pritličju. Velike dežne kaplje so padale mimo okna Polonke in Polonkec sta se igrala z majhno sestrico, mati je šivala pleničke, a oče je dremal. Toda glej!

Že so dežne kaplje prenehale padati in pokazalo se je sonce. Vse je oživel. Muren je igral kot za stavo, prikrevljala je celo Skokica s prijateljico Brenčico. Tudi kum Čmrli jo je po dolgem času primahal. Prišel je namreč po očka Polončka, da je šel na sejo, ki jo je imel tisti dan »klub travnih žuželk«.

Zvečer, ko je spravljal v Polonico otroke v posteljico, je drobno potrkalo. Bila je gospa Kresničica s hčerko in sinkom. »Samo malo sem se oglasila,« je rekla, »grem na sprehod. Pa sem mislila, da še ne spite.« Materi je bilo kar sitno, ker je bila že v spalni srajčici. No, ali Kresničica je kmalu odšla na »jutrni sprehod« in

mati Polonica je bila potolažena. Seveda je kmalu nato prišel še oče in šele potem je lahko v miru zaspala.

Zlatični dan — četrti dan tedna — je priletel pismošosa metulček Belin. Prinesel je vabilo:

Dne velike ivanjšice bo v lov na uši, in sicer na zadnje tvoj v vasi za potokom. Vs ste vabljeni! Pridite! Rod pikapolonic.

Seveda se je očka odzval S seboj se je namenil vzeti tudi sinčka. Kako sta bila vesela!

Tisto noč pred lovom nista Pikapolončka nič spala. Premetavala sta se po posteljah, da ju je morala mamica miriti.

Zgodaj zjutraj so vstali. Zarja še ni pozlatila gorskih vrhov, ko so prileteli do košate vrbe ob potoku, kjer so doleteli zbirališče.

Na vrbi je bil že velik živžav. Skoraj vse družine pikapolonic so bile že

Mlado Jutro

tam, celo gospodična zlata Mimica je sedela na listu.

Poleteli so proti lovišču. Obetal se jim je bogat lov. Vsi so se neumorno vrgli na vrtnice in jih jeli obirati nadležnih gostov. Ves dan so pridno nabirali. Ko pa se je jelo sonce potapljati, so se vračali trudni domov.

Naša trojica se je vračala zadnja. Doma so doživeli veliko presenečenje. Mala Pikapolonica je skakljala okoli matere v kuhinji! Kaj takega! Očka Polonček je nežno prijel hčerko za ročici in zarajal z njo po hiši. Za njima pa sta stopala Polonkec in Polonkec, se držala očeta za krila in se veselo smehljala.

»Pikapolonica!« je rekel nekega dne očka Polonček hčerki. »Danes greš k botri Škrbinki v Log. Mamica je naročila, da prinesi domov srajčke. Botra jih je sešila.« Hčerka ga je ubogala. Dvignila je krila in zletela po smeri, ki ji jo je pokazal očka. Že dolgo časa je letela in naposled priletela utrujena na travno marjeto. Samo malo se bom odpočila — si je rekla in se ozrla okrog sebe. Veselo življenje je bilo tu. Metuljčki so rajali v zraku z družicami,

čmrliji in čebele, pa ose in sršeni — vse se je vrtelo v zraku. »Kaj pa je to?« je vprašala Pikapolonica malo čebelo, ki je prisleda. »Veš, svatba je. Lepa metuljka Zlatka in metuljček Pisanček sta se vzela. Če bi videla, kako lepo stanovanje imata. Modra zvončnica jima je dala domek. Poln dišav je. Ja, ja!« je povedala čebela Krilatka. »Sedaj moram nazaj k plesu. Na svidenje!« je dvignila krila in odletela. Pikapolonica je dolgo gledala plesalce, a nato se je spomnila maminega naročila in odletela je.

Sonce se je pomikalo proti zatonu. Pikapolonica je še vedno letela. »To pa ne more biti prav,« je pomislila, »očka mi je rekel, da ko je sonce za hribom, bom že nazaj. Gotovo sem zgrešila pot.«

Komaj je še razločila predse, zato je Pikapolonica priletela na zemljo. Potrkala je na vrata hišice in odprla ji je pikapolonica in jo prijazno povabila v sobo.

Jutrovčki p še o

Adamson je kupil nove smuči, z otroci po snegu v breg hiti. Spusti po bregu se navzdol, brezskrbno gleda naokoli. Mu smučke zdaj navzkriž hite, in pada v sneg, navzgor noge. Se jezen iz snega skobaca, polomljen zdaj domov revlja. Doma zakuri si s smučkami, pri topli peči si je hladil.

Novak Neda, uč. III razr. os. 5 na Vrhniki.

Adamson bi rad postal smučar. Kakor vsa mladina, tako se je tudi Adamson odločil, da bo postal smučar. Obkel je smučarsko obleko, vzel smuči, pa hajt urno na vrh brega. Tu si je zapel vezi in se jadno spustil po bregu navzdol.

Toda joj, komaj se je spustil, že mu lezejo smuči navzkriž. Ker je imel samo eno palico, ni mogel napake več popraviti.

Že tišči z glavo do pasu v snegu. Smuči pa mu vise v zraku. S težavo se je skobacal iz snega. Zadel je smuči na ramo in jezen urno odšel domov.

Doma je oblekel domačo haljo. Vzel smuči in palico ter vse skupaj zažgal v peči.

Klembas Dušan, uč. III razr. ljud. šole, Ljubljana, Vodnikova cesta 4.

Adamson natakne smuči. »Kdor ne zna še, ta se uči!«

Noge slabo ga držijo, smuči se ne pokorijo.

Se po klancu pripelja, pada z glavo v snežna tla.

Slabe volje gre nazaj, se drži kot bognejad.

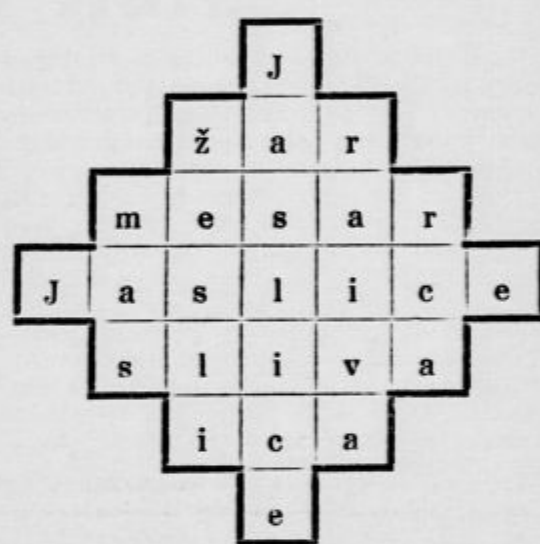
Doma pa v pečko zmeče vse, cigaro svojo spet prižge.

Dovč Marjeta, dijakinja Ljubljana, Brdo.

Dragi stric Matič! Tudi Adamson se je hotel naučiti smučati. Kupil si je lene nove smučke, potem pa hajt z njimi na breg. Krenko se je nagnal naprej, z rokami se je uprl v palice in že je zdrčal z bliskovito naglico po beli planjavi. A glej, Adamson je hotel tako, smučke pa drugače, in tako je štrbunknil z glavo naprej v sneg. Ves pobit in premražen se je skobacal pokoncu in sklenil, da se odreče nadalnemu učenju. Doma je smučke zlomil, jih stlačil v peč in si prižgal smotko. »E, boljše se je greti pri topli peči. Jaz in stric Matič sva pač že prestara za takšne podvige!« je modroval sam pri sebi in se zadovoljno predajal toploti, ki se je širila od peči.

Lindič Drago, uč. IV razr. Ljubljana, Predovičeva 9.

Rešitev uganke

Zobčki na volnenih oblekah

Modno ustvarjanje je podobno začaranemu krogu — prej ali slej se novo povrne k staremu, že pozabljene podrobnosti postanejo znova moderne in pridejo čez nekaj časa zopet iz mode, dokler jih čez več let moda na novo ne odkrije. Tako je z zobčki na oblekah iz volne ali svile, ki jih bomo nosile letošnjo pomlad. Kdaj smo že pozabile nanje! Sedaj pa se nam zopet zdijo priklupni in mnoge nove in stare, prenarejene obleke bodo okrašene z njimi. Zobčki so lahko okrogli ali koničasti — to in pa širina zobčkov se ravna po gostoti blaga, iz katerega izdelujemo obleko. Povsem umevno je, da potrebujemo za drobne, koničaste zobčke tanjše blago. Zobčke izrežemo ob žepih, ob vratnem izrezu, na robu bolera itd. Dve priklupni obleki z zobčki predstavlja naša skica.

Nogavice

Mnogo škodo napravi nogavicam notranjost čevljev, ki so čestokrat na podplatih ali po peti raskavi. Zato je dobro, če damo v čevlje tanke vložke iz irhovine ali zama-ta in tudi v notranjost pet nalepimo enako blago. Tako počiva noga na mehkem in nogavice se ne strga tako kmalu. Še boljše so tanki nogavičniki svetle barve, ki si jih sešijemo iz starih nogavic. Obujemo jih preko podplatov in prstov na golo nogo in šele nato potegnemo preko njih nogavice. Samo ob sebi umevno je, da moramo skrbno negovati noge, zlasti p. nohte, če nečemo nogavice prehitro raztrgati. Dolgo ohranimo nogavice cele in lepe tudi tedaj, če jih še nove prešijemo s prejšnjo iste barve ob prstih in na peti kakor da so že raztrgane. Pri otroških nogavicah pa napravimo tako tudi na kolenih, kjer najbolj trpijo. Ni dovolj, če krpamo pri nogavicah samo luknje, zakrpati moramo tudi vsa oguljena mesta, kjer so tanke nitke v nevarnosti, da se kmalu pretrgajo. Znano je, da moramo nogavice prati v milni milnici, oprane in posušene na jih moramo likati med dvema krpama, da ne dobe sijaja.

Moda za okrogle postave

Ni jih več toliko kakor prejšnje čase — okroglih postav namreč. Kmalu bodo debelejšaste gospe med nami prava redkost in zato tem bolj imenitne, vsakdo jim bo posvečal mnogo več pozornosti, kakor bi je bile sicer debele, moda pa jih že sedaj tako ceni, da najdete v sodobnih modnih časopisih kar cele strani, posvečene »polnovitkim« postavam. Oglejmo si nekoliko te obleke, ki jih je moda namenila našim manj vitkim dekletom in gospam! Predpostavljajoč, da je okrogla postava vselej tudi v zvezi s širšim, torej na videz krajšim vratom, ljubi moda pri teh oblekah podolgaste koničaste izreze, ki podaljšajo linijo vratu. Dolge, navpične črte pri samem kroju obleke taktisto navidezno podaljšajo in zožujejo postavu, enak namen imajo dolgi nizi drobnih gumbkov in posamezne dolge gube na

krilu. Tudi dolg život bodisi v obliki kazaka, bodisi ukrojen kot široka proga okoli pasu nas stori vitke. Najlepše pa se poda debelejškam preprosto, ki je pri njih še mnogo večjega pomena kakor pri vitkih ženskah, kajti sleherni načelkanost učinkuje na okrogli postavi vsiljivo in dostikrat tudi smešno.

Oglasi v »Jutru« imajo vedno uspeh!

Poslastice brez maščobe

To je nekaj povsem sodobnega: dobrote brez maščobe in nekatere celo brez jajc. Kljub svoji skromnosti pa teknejo vsi ti kolači in torte zares izvrstno!

Enotna torta. Primesi: skodelica enotne moke, skodelica zdroba, skodelica sladkorja, skodelica mleka in pol pecivnega praška. Vse to dobro premešamo, zalijemo z mlekom in dodamo nastrganih limonovih olupkov ter vanilina in pustimo nekaj časa, da se dobro premeša. Srednje velik namazan kalup napolnimo s testom, obložimo z drobnimi narezanimi jabolki ter pečemo 40 minut v vroči pečici.

Malinov kolač. Primesi: 1/2 kg enotne moke, 2 žlici zmletih orehov ali mandljev ali lešnikov, 1 pecivni prašek, približno 1 deciliter malinovega, približno 1/4 l mleka ali kislega mleka, 2 žlici karkasa in razne dišave, 1 vanilin ter malo nastrganih limonovih olupkov. Vse skupaj premešamo, testo dobro pretlačimo ter ga damo v namazan kalup. Pečemo ga najmanj eno uro najprej v srednje topli, potem v nekoliko bolj vroči pečici.

Krompirjeva torta. Primesi: 1/4 kg kuhanih, nastrganih krompirjev, 1/4 kg suhega mlečnega sira (skute), 1 do 2 jajci, 15 dkg sladkorja, malo limonovega soka in nastrganih limonovih olupkov, pecivni prašek, noženo konico soli. Rumenjake in sladkor penasto zmešamo, nato polagoma dodajamo krompir in skuto, ki smo jo pretlačili skozi sito, ter razne dišave. Končno vmešamo še v sneg stolčne beljake ter pečemo torto 1 do 1 1/2 ure.

Rezine s korenjem. Rumenjak 1 jajca zmešamo penasto s 5 žlicami vode ter mu polagoma dodajamo 6 dkg sladkorja. Beljak pa stlačimo s 5 dkg sladkorja v trd sneg in ga rahlo vmešamo v rumenjaki. Kremlj. Na vse to presejemo 18 dkg moke, dodamo 1 vanilin, 1/2 pecivnega praška, 5 dkg zmletih orehov in 17 dkg nastrganega surovega korenja. Vse to previdno premešamo ter namažemo cm visoko po dobro namaščeni pločevnasti plošči. Pečemo v vroči pečici približno 20 minut, nato zrežemo v podolgovate rezine ter potresemo s sladkorjem.

Kolački. 1 jajce penasto premešamo z 10 dkg sladkorja. Potem dodamo še 1 jedilno žlico marmelade, 1 vanilin, pol pecivnega praška in 12 1/2 dkg moke. Od te zmesi polagoma majhne kupačke na namaženo ploščo in spečemo kolačke v pečici lepo svetlorjavo.

Za spoznavanje mesa

Kaj moramo vedeti, da razločimo dobro meso od slabega? Bledovijoličasta barva mesa pomeni, da žival ni bila zdrava. Tem-

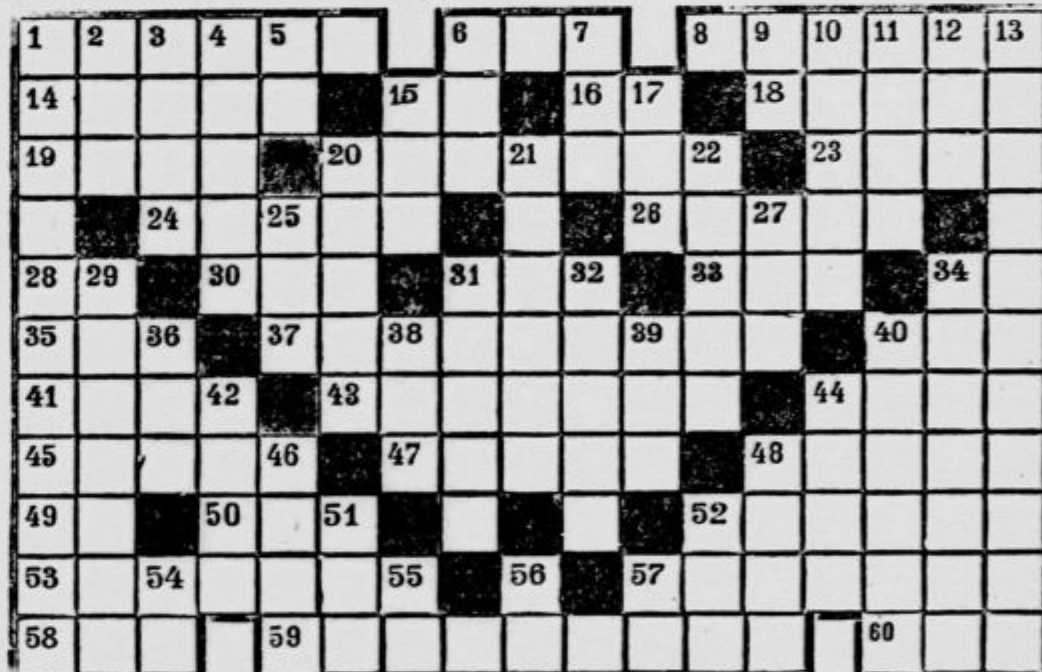
nordeča, skoraj črna barva pa je znak, da žival ni bila zaklana, ampak da je poginila. Meso zdrave in pitane živine je marmornato prepleteno z mastjo in lepo rdeče. Na zdravem mesu je mast čvrsta in bela,

na bolnem pa rumena, mehka in vodena, tudi mast stare živine je rumena. Zdravo meso je vedno jedrovito, če se ga dotaknemo, si komaj malo ovlažimo prst, dočim je bolno meso mehko in mokrotno. Dobro meso se pri kuhanju le malo skrči in ne izgubi mnogo svoje teže, slabo meso pa se zelo vkuha in postane dosti lažje.

MALI ZEMLJEPISENI

Učitelj svojemu malemu učencu: »Zdaj mi pa dokaži, da je zemlja okrogla.« »To se mi zdi povsem odveč, gospod učitelj, jaz nisem nikoli trdil, da zemlja ni okrogla.«

Nedeljska križanka

Vodrovno: 1. akademski naslov zdravnika, odvetnika itd., 6 vrsta stročnic, 8 roman Vladimir Bartola, 14 nakit, lišp, 15 nota iz solminizacije, 16 del koleasa, 18 svetlo v Italiji, 19 telesni razvoj, 20 ime svetnice, ki ima god 4. decembra, 23 država v Znanji Indiji, 24 oseba iz Gogoljevega romana, 26. del pluga; žensko ime, 28 inicialki francoskega pisatelja, 30 pregovor, 31 sive barve, 33 številnik, 34 osebni zaimsek, 35 priprava za merjenje časa, 37 pojav v kozmografiji, pojav odklona svetlobe, 40 dvojica, 41 ime ameriškega humorista Twaina, 43 odpadnik od vere ali narodnosti (tujska), 44 steklena posoda, urna, 45 ime t. podkralja Libje Balba, 47 trdnjava v Franciji, 48 železova ruda, železov kršec, 49 nikalnica, 50 številnik, 52 afriški ptič, 53 otok v Egejskem morju, 57 hodnik: tudi prehod čez tuje ozemlje (tujska), 58 staroslovenska črka, 59 ruševina, podrtja, 60 predplačilo.

Navpično: 1. snov, iz katere izdelujejo letala, 2 ruska reka, 3 eden izmed sedmih zakramentov, 4 pripadnik mongolskega plemena, 5 del koleasa, 6 nočno zabavišče, 7 vrsta velike kače, 9 LU, 10 mesto in pokrajina v Turčiji, 11 eksplozivno telo, 12 reka v Bosni, 13 toplota, 15 kožna tvorba, 17 pripadnik slovanskega naroda, 20 mešice ob Jadranu, znani zalivi, 21 naš planinec, avtor »Priročnika za planince« in mnogih člankov v »Planinskem vestniku«, dr. Ar-

nošt, 22 zapor, 25 del telesa pri živalih, 27 žensko ime, 29 koledar z zanimivimi članki, 31 roman od Arčibaševa, 32 železniški voz, 34 gl. mesto Spodnje Štajerske, 36 predplačilo, 38 urejenost, vrsta, 39 tatarski poglavar, 40 slavnostni mimohod vojske, 42 kem. prvina, 44 vas na Gorenjškem, 46 gora na Koroškem, 48 plinasto stanje vode, 51 pridevek Goethejeve matere, 52 francoski svojilni zaimsek, 54 arabski konj, 55 bolgarski osebni zaimsek, 56 predlog, 57 oziiralni zaimsek.

Rešitev nedeljske križanke

Vodrovno: 1. strategija, 9. sobolj, 15. Ararat, 16. na 17. tipkalce, 18. Mosor, 20. Niagara, 22. Ob, 23. N(arte) Velikonja, 24. rešitelj, 26. S(turm) A(bteilung), 27. god, 29. Isara, 31. rt, 32. Est, 34. ljudstvo, 36. za 38. Poe. 40. aneroid, 41. ol, 42. alka, 44. sito, 45. lastovica, 48. da, 49. nc, 50. ba (barij), 52. Nioba, 53. islam, 55. ia, 56. Elja, 58. atentati, 60. anatomija, 61. Aljehin.

Navpično: 1. samoglasnik, 2. trobojnica, 3. ras, 4. Arcn, 5. Tarviso, 6. et, 7. in, 8. Janša, 9. Siget, 10. opal, 11. Barje, 12. Oka, 13. lk, 14. Jena, 17. Tatra, 19. pravedanje, 21. il, 25. Fro. 26. sto, 28. duet, 30. stili, 32. Spa, 35. droben, 36. zloba, 37. U(čn), 39. etamin, 41. Oto, 42. a(d) (infinitum), 43. kate, 46. Siam, 47. vata, 48. da, 51. Ala, 54. Lah, 57. I(van) T(avčar), 59. el.

Burma

Po zadnjih poročilih z Daljnega Vzhoda so vojni dogodki posegli sedaj tudi na Burmo, skrivnostno deželo Zadnje Indije. Čangkaisek je poslal tja svoje čete, da bi zavaroval proslulo burmansko cesto, po kateri mu Angleži in Američani dovajajo vojne potrebščine. Japonci pa so iz sosedne Tajske vdrl. isto tako v deželo in nameravajo ta dovoz ustaviti.

Burma, širna gorata dežela med Bengalskim zalivom in zemeljsko ožino Kra, spada še danes med najmanj raziskana področja Azije, čeprav gre gosti tok svetovnega prometa baš mimo njenih obal in se silnice Indije ter Kitajske, Vzhodne Azije in britskega imperija, območja mnogih plemen, ver in kultur križajo in krijejo baš na obeh bregovih glavne burmanske reke Iravadija.

Skoraj vse kraljestvo Arva, kakor so Burmanci svojo deželo imenovali v času svoje neodvisnosti, spada v območje monsunov, ki prinašajo v poletnem času ogromne množine padavin. Kjer pada dež, se bohotijo ob obalah z mrzlico okuženi manarvni gozdovi, v notranjosti pa večno zelene tropske prasuine. Tu je pravi raj trgov in leopardov, strupenih kač in slonov, a tudi hvalježno delovno področje za raziskovalce in potovalce, ki so si postavili za smoter razkrivanje neštetihi vprašanj, ki je Burma z njimi tako bogata.

Ceprav so začeli Briti že pred več nego sto leti osvajati to bogato in lepo deželo in so se končno trdno zasedli v njej, so poskrbeli, da svet ni zvedel preveč o njej. Koliko naravnih bogastev nekdajnjega kraljestva Šanov so že dvignili ali pa samo ugotovili, ni nikomur znano. Gotovo pa je, da iz poslovne špekulacije veliko močnosti niso izkoristili.

Dežela meri 605.000 štirjaških kilometrov, torej je večja nego Nemčija pred prvo svetovno vojno, šteje pa 15 milijonov prebivalcev, ki pripadajo po ogromni večini budizmu. Burmanci so med njimi daleč najštevilnejši, vendar pa je v narodnostnem in plemenskem oziru položaj zelo zapleten, kajti tu živi nešteto ljudstev in narodnosti tibetansko-burmanskega ali slamsko-kitajskega značaja in ta zapletenost in prepletenost se iz-

raža vsepovsod, najsi občuduješ nenavadne polzaste okraske zlate palače zadnje burmanske kraljice v Mandalaju ali 60 m dolgo postavo ležečega Budhe v Peguju ali palače za rušine v Mogoku, ki so največje na svetu, ali večno preplavljena riževa polja burmanskih nižav. Vsepovsod srečujemo tujevrstne življenjske pojave, ki jih tenko britsko upravno in vojaško omrežje le s težavo obvladuje.

Odkar je Anglija 1884. leta zadala zadnji sunek njeni neodvisnosti, se Burma ni več pomirila. O tem govore krvavi upori, zlasti v letih 1930.—32. Sovražstvo do Anglije je v duše Burmancev tako zakoreninjeno, da rangunski guverner, ki je pravi vladar dežele, do danes še ni tvegal nevarnosti, da bi nabiral med njimi novake za angloindijsko armado. To dejstvo je v tem pomembnejše, če pomislimo, kako obsežne so meje Burme napram Tajski, Indokini in kitajskemu Jinanu in s kako nezadostnim omrežjem cest ter železniških zvez razpolagajo branilci Britske Indije v tem področju. To, da so morali Angleži v zadnjih dneh burmanskega ministrskega predsednika, ki se je še pred nedavnim potegoval v Londonu za avtonomijo dežele, aretirati, govori v ostalem zelo razločno govorico.

Ceprav je Burma po naravi silno bogata, so njeno bogastvo do danes izkoristili le v majhni meri. V poljedelskem pogledu je organizirana le v neznatni meri, čeprav predstavlja polovico vsega njenega izvoza riž. Zelo važna so nadalje njena petrolejska polja pri Singuju in Jenangiaungu, od koder vodi cevovod do sedanje prestolnice Ranguna ob Metabanskem zalivu. Tudi cin v Tenaserimu, ležišča volframa, svinca, srebra in nefrita, dalje neizčrpne zaloge plemenitega lesa dajejo Burmi značaj dežele, ki jo čaka še velika bodočnost. Važne prometne žile predstavljajo prekop Twante, reki Iravadi in Cindvin ter železniške proge, kar je vse v britskih rokah. Pretežni del tovarn, ki jih je kakšnih tisoč, je last Angležev in Američanov, burmanski kuliji delajo v njih tlako za tur račun. Kako bo jutri s to deželo, ki se ob njenih mejah razpletajo vojni dogodki, je tudi ena izmed neštetihi burmanskih ugank.

Otok Celebes

V zadnjih vojnih poročilih z Daljnega Vzhoda se vedno na novo omenja ime otoka Celebesa. Od najjužnejšega filipinskega otoka Minadanaa so japonske prevozne ladje pušle celih tri sto kilometrov proti jugu, da so dosegli Celebes in izkrcali tu svoje čete. Ta otok, ki pripada Sundskim otokom Holandske Indije, je kaj čudna geografska tvorba. Iz skoraj kvadratnega središčnega jedra izžarevajo proti severu, severovzhodu, jugovzhodu in jugu podolgovati polotoki v okoliški morske predele, tako da nastaja oblika s štirimi kraki. V davnih časih se je pogreznila tu zemlja in morje je vdrla na njeno mesto, samo visokogorske verige nekoč zaključene otokške gmote so ostale na površju, a tam, kjer so se razprostirale nižave, se odpirajo danes proti jugu Baniški zaliv, proti vzhodu Toloski zaliv, na severu pa Toriški zaliv. Obala je izredno razčlenjena ter obrobjena s številnimi majhnimi in večjimi otoki. Gorovja, ki se vlečejo preko četvorice celebskih polotokov, predstavljajo strmo dvigajoče se sporedne verige, od morja jih loči le ozek, močvirnat obalni pas. Na severnem polotoku Minahasi se dviga vrsta visokih ognjeviških stožcev, med katerimi sega ugasi Klabat nad 2000 metrov, medtem ko delujoča ognjenika Soputan in Lokon ne dosežeta 2000 metrske meje. Na skrajnem jugu Celebesa pa se dviga najvišji njegov ognjenik, ugasi Lokon, na Batang z višino 3100 m, v bližini glavnega mesta Makasarja.

DOBRJO JO POZNA

— Ali si kdaj videl napravo, ki pove, če se kdo laže?

— Če sem jo videl? Dobro jo poznam, saj sem vendar poročen z njo.

Otok Celebes, ki je prilično petkrat večji od Holandske, loči na zapadu od Bornea Makasarska morska cesta, na severu Celebsko morje od Filipinov, na vzhodu Moluska morska cesta od otokov Molukov, na jugu pa Floresko morje od Malih Sundskih otokov. Prebivalstvo Celebesa šteje okrog 3 milijone duš. Šele v zadnjih desetletjih so otok natančneje raziskali. Ko so v začetku 16. stoletja Portugalci pristali na njem, so zgradili na južnopadnem koncu pri Makasarju trdnjavo in so začeli trgovati z domačini. Pozneje pa so se morali umakniti Holandcem, ki so postali l. 1660 po trgovinski pogodbi z makasarskim kraljem gospodarji položaja in so iz tega južnopadnega konca širili svoje gospostvo bolj in bolj. Praprebivalce, ki so se bavili v glavnem z lovom na glave, poljedelstvom in živinorejo, so potiskali čedalje bolj proti sredini dežele, toda v krvavih kolonialnih bojih Holandi niso popolnoma obvladali poganskih plemen Toradžev in Alfurov. Na južnem Celebesu in ob obalah velikega dela ostalega otoka živi nomahedanski Buginezi ter Makasarji, ki so razdeljeni v veliko število majhnih držav. Severni polotok Minaha o pa obključuje pretežno krščansko plemo. Le majhen del Celebesa so upravljali Holandi naravnost, in sicer Makasar na jugu ter Minahaso in Gorontalo na severu. Ostali predeli so pod vladjo domačih knezov, s katerimi je Holandska sklenila pogodbe, ki se pa ne dotikajo dejanske samostojnosti teh sultanov.

Pri ocenitvi gospodarstva kega pomena otoka Celebesa je treba upoštevati Javo, ki je bila z velikimi mednarodnimi ladijskimi programi priključena svetovnemu prometnemu omrežju. Promet s Sumatro, Borneom, Celebesom in ostalimi holandskimi področji Vzhodne Indije je imel svoji središči v Bataviji in Surabaji. Go podarsko na pomembnejši otok je bil Java in kot takšen tudi središče vse Holandske Indije, vsi ostali otoki so bili tako zvezne zunanje posesti, kajti šele z Jave so jih gospodarstvom izkoristili. Otok Sumatra je izvažal kratko pred vojno blaga za 180 milijonov holandskih goldinarjev na leto, Borneo (holandski del) je izvažal za 40 milijonov goldinarjev, Banka za 11 milijonov, Celebes pa za 24 milijonov goldinarjev. Med vsemi holandskimi naselbinami v Vzhodni Indiji ima Celebes največji izvoz kobre, a tudi njegova proizvodnja tobaka, bombaža in sladkorja je znatna. Medtem ko so morale ostale holandske posesti riž uvažati,

je Celebes razpolagal z znatnim previškom tega pridelka in je zato z njim oskrboval otoke naokrog. Nekako ob prelomu stoletja so začeli Holandi na Celebesu saditi kavo. Poskusi so se v pretežnem delu dežele ponesrečili, na severnem otoku Minahasi pa so dosegli presenetljivo dobre uspehe. Celebska kava, ki jo imenujejo po pristanišču, od koder jo izvažajo, menado, spada med najboljše na svetu.

Upravno središče otoka je Makasar, ki šteje okrog 86.000 prebivalcev. Med temi je 67.000 domačinov, 15.000 Kitajcev in 4.000 belcev. V svoji evropski četrti Vlaardingen je Makasar podoben kakšnemu staremu holandskemu mestu. Makasar je prosta luka in vojaško utrjena točka. Utrdba Rotterdam ima celo vrsto proti morju obrnjenih baterij. Na skrajni severovzhodni obali Minahase leži pristaniško in rezidenčno mesto Menado, ki smo ga omenili kot važno izvozno luko za kavo, a je enako važno tudi za izvoz kobre. Medtem ko ima rezidenčno okrožje Menado okrog 1.300.000 prebivalcev, živi v glavnem mestu tega okrožja sajnega okrog 30.000 domačinov in 1500 Evropevc.

Osmrtnice iz maščevanja

Čuden način maščevanja si je izmislila neka 21-letna Marija Scholbi iz Abtenaua na Solnograškem. Ta je lanskega oktobra telefonično sporočila zaročenki nekega vojaka, da ga je težak tovorni voz težko poškodoval. V tem sporočilu ni bilo nič resničnega. Scholblov je hotela spraviti le zaročenko v zaost in strah, še hujsko stvar si je izmislila drugič: ob koncu oktobra je dala v neki list osmrtnico, po kateri naj bi bil sin neke žene, rodbine padel junaške smrti. Tretji poskus te vrste dva dni pozneje pa ji ni več uspel, kajti tedaj so jo prijeli. Sedaj se je morala zagovarjati pred sodniki in se je izkazalo, da je svoja dejanja izvršila iz maščevnosti in ljubosumnosti. Pri razpravi je vse svoje prejšnje izpovedi zanikala, pa ji ni pomagalo, posebno sodišče jo je obsodilo na tri leta robije.

Šampinjoni med krompirjem in peso

Nemški vrtnarji v Litzmannstadtu, bivšem Lvovu, so v zadnjih časih napravili uspele poskuse za gojitve šampinjonov kot poljski sadež. Za svoje poskuse so imeli na razpolago petdeset juter obsegačje zemljišče. Tu so gojili te gobe med krompirjem, peso in paradižniki. Gobe so se navzlic močni konkurenci drugih rastlin pri izkoriščanju zemlje zelo dobro razvijale. Poskuse nameravajo sedaj nadaljevati tudi na drugih mestih.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Gospodinja: »Denarja načelno ne dajem, toda če mi iztepete to veliko preprogo, dobite kosilo.«

Berač: »Ali nimate manšre preproge, gospa? Tako lačen danes namreč nisem.«

Pepe je šel na maškarado. Kot Napoleon, »Zakaj baš kot Napoleon?«
Pepe je odgovoril: »Zato, ker držim lahko ves večer roko čez prsa v telovniku in se potem moji listnici ne more nič zgoditi.«

»Ali gospa Korenčikova nima otrok?«
»Ah, kje neki! Ta je preskopa, da bi kakšnemu otroku darovala življenje!«

»Kaj ne, kasirati denar mora biti strašno poklic?« Gotovo ste povzročili nedobrodošli!«

»Nasprotno! Večina ljudi me prosi, naj se vrnem!«

»... in potem, gospodje porotniki, bi vas prosil, da vzamete v poštev dejstvo, da je obtoženelec na moč kratkoviden, tako da posledice svojega dejanja ni mogel pregledati!«

»Lepo je od tebe, Dragec, da si mi pomagal sneg izpred vrta. Tu imaš pet centimov. Nu, kako reče majhen deček, če mu kdo daruje pet centimov, ker je pomagal sneg izpred vrat?«
»Očka noče, da bi govoril takšne besede!«

Gospa Vera bi neizmerno rada zvedela od moža za stvar, ki jo ta čuva kot skrivnost. Ponovno mu je že dejala, naj ji jo pove. Končno je dejal: »Ali znaš molčati?«
»Kakor grob!« je vzklila veselo.
»Nu, tedaj molči in ne vprašuj več!«

»Dragi mož, baš tvojo najljubšo jed je kularica prismodila. Ali te lahko potolaži poljubček?«
»Dobro, pa pokliči jo, naj pride sem.«

Z ruske fronte

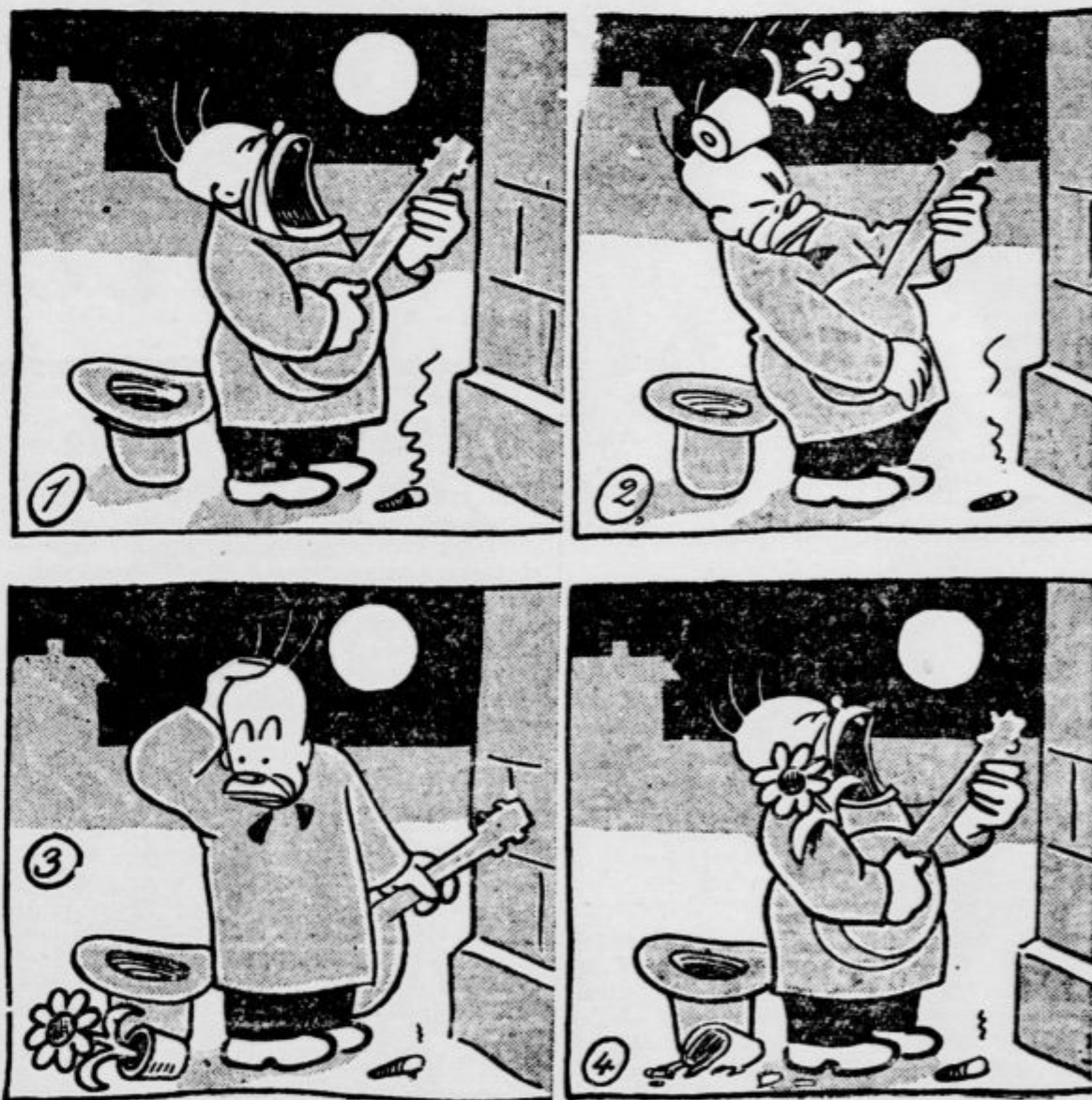
Italijanska straža v bližini sovražnikovih položajev

Mačka in miši se ljubijo

V Brenavi na Češkem živi ljubitelj malih živali, ki si ni omissil samo kanarčkov in ribic, temveč tudi bele miši. Razen tega spada k njegovemu inventarju lepa mačka. V nasprotju s prirojenimi nagoni vseh mačk je ta mačka sklenila najtesnejše prijateljstvo z mišmi. Živalice ji lezejo čez trup, se grejejo in spijo ob njenem telesu, muca pa jih zadovoljno liže. Če stee kakšna miš predaleč stran, jo mačka kmalu pritira nazaj. Takšni primeri prijateljstva med mačkami in mišmi so zelo redki.

SERIJASTE V „JUTRU“

VSAK DAN ENA

Adamson trubadur

Sabatin!

DOTA IN SRCE

.....

Drugi dan je bilo pri Naši Gospe komaj zavonilo poldne, ko sem se vzbudil po stopnicah Luynskega dvorca. V sem vzpel stari obleki iz bisernosivega žameta s srebrnimi našivi sem bil tako zal na oko, da me je ponosni vratar, ki je stal ob vходу, brez oporekanja spustil mimo. Do vojvodinje pa bi bil najbrže težko prišel, ko bi ne bil k sreči naletel na majhnega lakeja. In ker se z imenom nisem maral prijaviti, sem si snel prstan z roke ter ga dal lakeju, češ naj ga nese vojvodinji.

Ko se je vrnil, me je z globokim priklonom povabil, naj grem z njim, kajti, čeprav gospa de Chevreuse ni mogla vedeti, čigav je prstan, je luyneski grb, ki je bil vrezan v kamen, vendar zadostoval, da mi je dovolila sprejem. Lakej me je odvedel v prijazen salon z oponami sinje in zlate barve, ki je imel razgled na vrt. Tu sem zagledal teto, ki je ležala na kratki postelji, s knjigo Boisrobortovih poezij v beli ročici.

O tej slavni gospe, ki je bila Ani Avstrijski najljubša prijateljica in več kot sestra, je bilo že mnogo napisanega: mnogo dobrega in mnogo mnogo slabega. Zakaj tistim, ki imajo kraljice za prijateljice, so nfkoli ne manjka sovražnikov. Toda vmi, ki so jo grajali i ntisti, ki so jo hvalili, soglašajo vsaj v nečem: v hvali njene lepote.

Ob času, ki ga opisujem, ni mogla imeti manj kot šest in štirideset let, toda njeno krasno, vitko telo je bilo še vedno polno mladostne ljubečnosti; na nežnopoltem obrazu ji leta skoraj niso bila pustila sledu, dasi je bila za časa pokojnega kralja prestala nemalo huduga od kardinala de Richelieuja; oči je imela sinje in vedre kakor poletno nebo, in barva njenih las me je spominjala zrelega žita.

Ko sem stopil pred njo, je izpustila knjigo, vzdignila roke — najlepše roke v vsej Franciji — in od zavzetosti pritisnile vzkrinila.

Ceprav mi je že presedalo, da me je vsak, komurkoli sem se pokazal, tako osuplo pozdravil sem vendar hitro vrnil očarljivi plemeniti ljubeznivost za ljubeznivost ter ji povedal vse, kar se je bilo zgodilo z menoj od trenutka, ko sem z Andrejem Mancinijem prišel v Blois; le o svojih čustvih do Ivone sem skrbno molčal. Čemu bi jih razodeval, ko jim je bilo usojeno, da ostanee pokopana v mojih prsih? Toda gospa de Chevreuse ni bila zamažena ženska in ni bila zaman živela šest in štirideset let.

»In ta deklica, ki ima več snubcev kakor Penelopa, je baje zelo lepa?« je vprašala s hudomušnim poudarkom.

»Vsa Francija ji ne premore enake,« sem odgovoril in s tem neumnim cepnil v past, ki mi jo je bila nastavila.

»Te pravite meni?« se je zazmešnila. »Oh Gaston, srca vam bode!« Res malo udarilivosti in navševine ste se naučili pri vojakihi.

Njen zvonki smeh mi je pokazal, kako sem bil

v šestih besedah izdal vse, kar sem do tistega trenutka krčevito skrival. Preden pa sem se utegnil z oporekanjem še bolj zaplesti, je vojvodinja spet obrnila besedo na svoje pismo, s katerim me je bila povabila.

Je bila povabila naj jo obiščem.

Neki moj bratranec, Marij de Luynes, ki ga je bila rodbina zaradi njegovega slabega vedenja zavrgla, je bil nedavno umrl. S svojo izprijenostjo je nalikoval meni, razlikovala pa sva se v tem, da on ni bil vojak in pustolovec, ampak miroljuben človek s posestvom v Provansi, ki mu je donosalo pet tisoč liber na leto. Na smrtni postelji je iskal okrog sebe dediča, ker ni hotel, da bi njegov imek pomnožil bogastvo rodbine, ko mu je bila živem uobrnila hrbet. Dober angel mu je rahlo zašepetal na uho moje ime, in misel, da sem bil z njim vred tržev srda našinih ljudi in da živim najbrže v žalostnih razmerah, je spletila med nama vez simpatije, ki ga je napotila, da mi je zapustil svoja posestva.

Gospa de Chevreuse — očitna zavetnica nečakov svojega prvega moža, ki jim je bila usoda namenila, da so hodili po krivih potih — je bila od bratranca Marija naprošena, naj poskrbi za izvršitev njegove poslednje volje.

Moji možani so bili od te nepričakovane novice izprašani kar presunjeni. Ze sem se videl izpremenjenega iz revnega pustolovca v premožnega plemiča in edle se mi je, da mi je sdal pot do Ivone odprta in da so vse ovire premagane. Tedaj pa sem pomislil na svoj resnični položaj; in bogme, res

okruten nasmeji je bil v načinu, kako so se stvari razvijale, kajti če bi bil razglasil, da še živim, ter uveljavil svoje pravice do posestev v Provansi, bi me bili kardinalovi kremljpi neugodno zgrabili.

Zato sem na drobno razložil svoj položaj gospe de Chevreuse; a njen odgovor mi je podprl duha in hkratu dokazal previdnost pokojnega bratranca. »Kaj še,« je dejala, »Marij je bil zmerom lisjak. Vedoč, da tisti, ki se preživljajo z mečem, kakor vi, pogosto tudi od meča umro, kar se zgodi včasih prav nenadoma, je za slučaj vaše smrti določil, da pripade njegovo premoženje meni, ki sem bila izmed vseh sorodnic najbolj prizanesljiva. To, dragi Gaston, se je že zgodilo, ker smo vas imeli za mrtvega; in glejte, kako naklonjena vam je bila sreča, zakaj ko bom zdaj prejela dohodek od vaših posestev, ki jih imajo ljudje za moja, bom skrbno gledala, da pride ta denar v vaše roke, kjer koli boste živeli, dokler ne napoči čas, ko se znova vrnete v življenje.«

Tako vam povem, da bi bil ljubko vojvodinjo najrajši objel in poljubil, ko bi je ne bil tolikani spoštoval.

Ker se pa nisem upal, sem ji samo poljubil roko ter ji povedal, na kakšno potovanje se odpravljam, in jo poprosil še za eno milost. Ne gre za to, kakšen bo uspeh potovanja, niti ne za to, ali pojdem sam ali v družbi; sklenil sem da zavustim Francijo in se obrnem na Španske Tan ostane, doktor parlament, čvar sli naša hana mrtica, ki ga pošile slučaj, ne strmoglavijo Mazarina z oblasti.

Hrvati v boju na vzhodu

Prostovoljci na vzhodnem bojišču se odlično bore

Znani hrvatski novinar in književnik dr. Teodor Urošević se je nekaj dni pred bojem vrnil z vzhodne fronte, kjer je obiskal hrvatske vojaške enote. Iz vtisov, ki jih je dobil na tem svojem posetu pri svojih rojakih, povzema nekatere najzanimivejše doživljaje.

Bil je orez dvoma nenavaden doživljaj, ko so hrvatski dobrovoljci med nepreglednimi množicami sovjetskih ujetnikov pri Pajčanskem brodu pred Pervomajskim zagledali pred seboj šajkače in po oznakah na uniformi lahko ugotovili, da so med ruskimi ujetniki tudi Srbi. Potem dr. Urošević nadaljuje: Dangej je bila izhodna točka 1200 km dolgega marša, ki so ga pesje in topničarji s pionirskimi četami začeli 27. avgusta. Spotoma so se hrvatski vojniki naučili ukrajinskih pesmi. Odtlej se je pogosto čulo v taboru, kako pojejo »Široka strana, moja rodnaja«, ali »O zidi, zidi, jasno mišice«. Z Ukrajinci so se Hrvati radi učili jezika lahko sporazumevali, nekateri manj znanih besed pa so se hitro naučili. Če so bili za večerjo kurki, to je pike, je bilo kar dobro. Papirsove (cigarete) so zavijali kar v časopisni papir, če ni bilo boljšega pri roki. Vojaki so bili zadovoljni in veseli tudi po nad 70 km dolgih dnevnih marših po razgreti ukrajinski ravnici, kjer ni niti sledu o hladu. Mnoga ukrajinska dekleta so otrla solzo, ko so hrvatski vojniki zapuščali vas. Pot se je vlekla preko Bjelca, Soroka, Jampola, Balte, Pervomajske, Kirovograda in Kremenuka vedno z dobro voljo vojakov, čeprav je vsak dan zahteval nove napore in se je bolj in bolj bližala borbeno črta.

Ze pred Poltavo so hrvatski legionarji okusili prve tegobe ruske vojne. Vreme se je preokrenilo in dež pomešan s snegom, je razmehal pota. Noge so vdrlale v blato, da jih bilo težko vleči ven in častniki ter možje so se brez razlike trudili, da bi vozove, ki so se pogrezali v blato, izvlekli iz njega. V celonočnem napornem pohodu je kolona prišla komaj 14 km naprej. Začeli so se tudi že prvi napadi ruskih bombnikov. Takoj za Poltavo, še prej preden so prišli do same fronte, so se hrvatski legionarji spoznali s kruto resnico vzhodnega bojišča, kjer človek ne sme poznati nikakega vtiševja in kjer obstoje samo dve dolžnosti: absolutna opreznost in popolno uničenje sovražnika. Neka hrvatska četa se je morala šest dni boriti s partizani v gostih gozdovih, kjer so vojaki često bredli vodo do prs globoko. Ko so se končno vrnili s 500 ujetniki in večjo količino zaplenjenega orožja, je rekel neki nemški polkovnik: »Prepričan sem, da ni niti enega boljševika več v gozdu, ker so ga očistili Hrvati.«

Svoj delež v boju sta imela hrvatska pehota in topništvo od Poltave pa vse do Donca. V hrvatskih uniformah z nemško označbo čina in nemškim grbom s hrvatskim grbom in napisom Hrvatska na levem nadlaktu ter z nemškim in hrvatskim grbom na šlemu, so se hrvatski polki borili kot posebne enote pod poveljstvom

svojih častnikov in v okviru nemških enot. S spoštovanjem, ki pripada vsem borcem v tej veliki vojni, se bo ne samo hrvatska domovina, ampak vsa Evropa spominjala vojaških grobov pri Poltavi, Perekopu, Ledovovki in drugih krajih. Z nemške službene strani so stalno dajali priznanja hrvatskim dobrovoljcem. General-feldmaršal von Reichenau se je v posebnem pismu zahvalil vojskovodji Kvaterniku za junštva njegovih čet. Mnogi hrvatski častniki in vojaki so se odlikovali z železnim križem 2. vrste. Se več kakor odlikovanja pa pomenijo priznanja nemških vojakov. Ne redko se slišijo besede »Hrvat, napadajo kakor vragi.« V splošnem jih vzporejajo z vojski SS od delkov.

Pa tudi sovražnik ima, seveda na svojstven način, zelo dobro mišljenje o Hrvatih. Po izjavah ujetnikov so Sovjeti razpisali 100 rubljev nagrade za vsakega ujetega Hrvata. Doslej pa baje niso imeli sreče. Edinega tekoč ranjenega Hrvata ki so ga Sovjeti ujeli, so Nemci pri osvoboditvi Harkova spet osvobodili. Nek narednik, musliman iz Bosanske Hrvatske, ki je bil na poti k četni ujet, se je malo kasneje vrnil s trojico razoroženih Rusov, potem ko je dva od petih, ki so ga vodili ubili. Pri prvih večjih bojih so sodelovale vse hrvatske enote. Nek bataljon je tiral skupno z Nemci na mesto Perekop, drugi se je boril v okolici Harkova, nek bataljon pa je celo odklonil, da bi ga izmenjali na položaju, čeprav so vojaki zaradi mraza zelo trpeli. Samo kruha in cigarete so si želeli.

Ko je topništvo po dnevnem in nočnem pohodu v snegu in dežju prislo v Petrašino, se je takoj skupno s pehoto udeležilo bitke pri Kočubjevki. Pet dni nepretrgoma so streljali baterije, in krčile pot pešcem. V neki drugi bitki, ki je trajala dva dni, hrvatski topničarji niso imeli niti enega ranjenca, čeprav so imeli nasproti sebi nadmoščno sovjetsko artilerijo in jih je tudi sovjetsko letalstvo v valovih napadalo in obšlo s bombami in ognjem iz strojnih pušk. Spet dva dni za tem so bile hrvatske baterije spet dva dni nepretrgoma v boju pri Brokivki in dobile zato pohvalo nemškega divizijskega poveljnika.

Potem ko se je začetkom zime fronta vzhodno od Donca ustala, so ostali na prednjih položajih samo pionirji, ostale enote pa se so umaknile na odhiti v Harkov. Toda kmalu je bilo treba kreniti naprej in okrepiti prednje črte proti neprestanim sovjetskim napadom. Kolona za kolono je izginjala v snežnem meteuju v brezkonnem prostoru. Dr. Urošević končuje svoj opis takole: Veter je brl po stepi, kjer ga ne more zastaviti noben hrib, in pri 25 stopinjah mraza pel svojo ledeno pesem, misli pa so hitele do pešca, topničarji in pionirji ter naprej do hrvatskih letalcev pri Leningradu in Moskvi in želele, da bi domovina nikdar ne pozabila na svoje borbe, ki toliko žrtvujejo zanjo.

Prvo Plečnikovo delo za Ljubljano

Ljubljana, 23. januarja. Naključje je večših nepojmljivo. Ob najbolj primernem času — ali tudi ob najbolj neprimernem in usodnem — se pripeti. Večkrat sem že povedoval in iskai, katero delo je današnji ljubljani prvo napravil za Ljubljano. Zaradi Vrhovnikov zgodovinskih člankov o zatirih ljubljanskih cerkvah in kapelah sem pred kratkim kupil »Danice«, ki jo je l. 1903. spet začel izdajati kot 56 letnik »Stare Danice« Tomo Zupčanec, ki je tiskal Dragotin Hribar, letnik 1904. te tudi po jeziku in drugi vsebini zanimive »Danice« sem dal vezet ter jo v četrtke, na predvečer Plečnikovega jubileja dobil iz knjigovoznice. Preden sem legel, sem jo šele odprl. Sama se mi je odprla na strani 359. Takoj mi je padlo v oči ime Plečnik.

In popolnoma nepričakovano sem našel, kar sem že dolgo iskal po pripovedovanju nekdanjega direktorja mestnega gradbenega urada, zaslužnega sodelavca in mojstrovega prijatelja m. Matka Preloviča. Naglo sem prečital dolgo notico, ki bo z več strani zanimala tudi javnost. Glasji se takole:

»Pred cerkvijo sv. Petra v Ljubljani so porušili minulo soboto dne 5. t. m. (t. j. 5. novembra 1904.) zadnji — sprednji oddelček prejšnje pokopališke ograje. Prostor pred cerkvijo ostane odslej odprt. Nova, jako lična železna ograja, ki je zanjo naredil načrt stavbenik umetnik Plečnik, bo segal od desnega zvonika ob severni strani cerkve skoro tik za novo apsidno ob Lipčevih ulicah do vojaškega. Zidana podlaga tej ograji že stoji. Imenovane ulice in Zaloška cesta sta si privzeli precej dosežena tega pokopališkega sveta. Prostor pred cerkvijo so zrazvali z bližnjo cesto. Izkopali o to tej priliki mnogo kosti in lobanji — ostankov nekdanjega pokopališkega šentpeterskega groblja je obsegalo nekdanji precej večje ozemlje, nego je bilo ono, ki ga je oklepalo sedaj odhajajo obzidje. Človeška okostja se nahajajo celo pod šolskim poslopjem, zidanim leta 1829. Tu naj pripominam da sta v kleti pravkar imenovane hiše v steni vzdiana dva vetniška kipa menda iz stare šentpeterske cerkve — vsa ometana in prebeljena. Že župnik Matej Svetličič (1836—1855) je moral odstopiti mestu nekaj pokopališkega sveta, ko so razširili Zaloško cesto. Nekdanje obzidje je segalo tudi proti šentpeterskemu predmestju par metrov dalje, nego do sedanja železna ograja. Vhod na pokopališče je bil obokan. Nad velikimi lesenimi rdeče pobarvanimi vrati je bil latinski napis. Ta ko. pokopališkega obzidja zakrivala joč dolonji del cerkvenega pročelja je do odstranitve župnik Luka Čhar krog leta 1858. Namestu nekega zidu je dal napraviti na kakih 70 cm visokem kamnitem podstavku železno suličasto ograjo z vmesnimi kamnitenimi stebriči. Dva večja stebra z izklesanimi skofovimi znaki sta stala ob velikih železnih vratih. Ograjo je naredil teden ključarski mojster Helk. kamnarsko delo pa je oskrbel pokopni Ignacij Tomšič. S starim zidovjem vred so podrli stebriči tudi za voglu ograje ob Zaloški cesti tojčče znamenje — prvo izmed dvadsetih Marijinih postav večjih šentpeterske cerkve s poljsko. Sedaj ob 125 letnici, odkar so nehali pokopavati pri

Sv. Petru — pokopališče pri Sv. Krištofu je bilo blagoslovljeno dne 3. velikega travna 1779 — sedaj so izginili zadnji vidni ostanki nekdanjega grblja, ki je prej malo va-se toliko sto let trupa preminulih ljubljancov in okoličanov. Zidano limasto znamenje, ki je nekoč gorela v njem pokopališka luč, je dal pred kakimi 18 leti porušiti pokojni župnik Matjaž Hočvar. Stalo je skoro na sredi pokopališča na desno od cerkve. Ko so po poslednjem velikem potresu (1895.) prenavljali šentpeterske cerkve, dal je sedanji za lepoto hiše božje zelo vneti župnik Martin Malenšek vzeti iz zunanjih cerkvenih stene stare grobne spomcnike in jih vzkidati v novi notranji hodnik. Z odpravljenim obzidjem so izginili sedaj zadnji nagrobniki, ki so bili vdeli v zid ob Zaloški cesti. Oddal so jih v varstvo deželne muzeju.

Pod črto je pa napisal Tomo Zupčanec opombo:

»Leto sem vršče svoje versko-narodne dolžnosti došel v kraj, kjer so porušili bili take stare grobne spomcnike. Vzeli so je s cerkvenih zunanijh sten, razbili je in je pozidali noter v nova zvonika, da ni bilo treba iskati kamenja zidarjem od drugod. Prepisi teh več del našim plemenitaškim rodom nam posvečenih spomcnikov so men. da ohranjeni tam v župnem arhivu. A, prijatelji, kaj prepi! Vse to se je godilo po zadnjem potresu, ko je nastala nova zidava menda potrebna. — Slovenci! kamno plovete? Predniki skrbeli za domovinske zgodovine, tako umazodolajni in vi, skrbeli za propad naše zgodovine, tako nesposobnostno lenuharni. Vprašajte ob takem vendarle popre: »Društvo za kršč. umetnost v Ljubljani. Prva vseh hib, če delam kaj novega, je ta — da nikogar ne vprašam. Tem potem se pri na »hnuje« kar naprej. Zato pohvaljter župnik Malenšek! Vrednik.«

»Predmeščane je gotovo sam župnik Ivan Vrhovnik, ki mu je mestna občina ljubljanska že vzdala spominski ploščo na njegovo rojstno hišo, omenjeno tudi v citiranem članku ob šentpeterski cerkvi. Tako sta se ob tedaj na Dunaju že slovenskem slovenskem arhitektu Jožetu Plečniku znašla že pri prvem delu za Ljubljano dva velika slovenska moža, oba vneta za slovensko starino in delavna za rešitev spomcnikov naše umetnostne zgodovine. Bolj šega, nadarjenega naslednika pri teh svojih prizadevanjih, zlasti pa pri idealnem izpolnjevanju ljubezni do Ljubljane in do v slovenske domovine pač nista mogla najti kot današnja gobjubanta. Za to so vsi trije po pravici in zaslugah častni meščani mesta Ljubljane. A. G.

Rešitev ugank pretekla nedelje
Šahovski problem. Beli stol lahko stoji na 64. črni pa na 63. poljih. 63x64 da v celoti 4032 različnih postojank.

Štedljivi kadilec bo računal takole: 9 cigarete da 9 čikov. Trije čiki dajo novo cigareto, torej bi bilo v redu, če 9 čikov 3 nove cigarete. To pa ni res, kajti 3 nove cigarete dajo 3 nove čike in iz teh si štedljivi kadilec zvije brž še četrto cigareto.

SPORT

Za novo ureditev v evropskem taboru

Pobudi Nemčije, da je treba mednarodni sport postaviti na nove temelje, se priključuje tudi Italija — Kaj piše o tem vprašanju vodilni športni dnevnik »Gazzetta dello Sport«

Kakor smo na kratko zabeležili na tem mestu že pred nekaj dnevi, je prišla z nemške strani pomembna pobuda za novo ureditev mednarodnega športnega življa, ki naj bi poleg novega reda in duha v evropskem sportu tudi v organizatornem pogledu prinesla temeljite spremembe. Temu stremljenju in prizadevanju, ki je prav za prav bolj ali manj posledica poteka vojnih dogodkov, so se seveda prav tako priključili vodilni športni krogi v Italiji, ki so tudi menja, da je treba za vzdrževanje športnega obrata na evropskih terenih proučiti sedanje stanje v vseh mednarodnih športnih federacijah in preko njih ali tudi brez njih ustvariti nove temelje, ker so sedanji deloma porušeni, deloma pa ne ustrezajo več zahtevam sedanjega časa. Prvi obširnejši glas, ki se nanaša na rešitev tega vprašanja, je izšel iz peresa njenega znanega sodruknika Luigija Ferrarja, ki je v svojih izjavah zbral vse glavne misli okrog tega problema in navedel tudi vrsto konkretnih razlogov, zakaj je to vprašanje v interesu nadaljnjega razvoja športa v Evropi nujno potrebno rešiti. Iz omenjenega članka posnemamo tudi za naše čitatelje naslednje glavne misli:

»Da bi se mogel sport razvijati in doseči končne cilje, ki jih ima za vsak narod — tako pravi plesec med drugim, — so športnikom potrebni mednarodni odnosi. Od tod izvira tudi sklep italijanskega olimpijskega odbora da bo v teh časih podpri vsako stremljenje, da se v treba tudi med vojno čim živahnje skrbeti za razvoj športnih odnosov med narodi, ki hočejo gojiti borbeni duh med svojo mladino in okrepiti vezi, ki bodo še bolj potrebne, ko bo zaključena zmagovitvi mir. Temu delu je sedaj na poti mnogo ovir, vsekakor tudi zaradi vojne, ki zasleduje tudi ta cilj, da bodo vsi mladi narodi, ki ljubijo delo in hočejo svoj življenjski prostor ter zahtevajo pogoje za svoj obdobj, po končani vojni povsod lahko začeli z obnovitvenim delom. Prav zaradi tega si bo ta bodoča evropska športna zveza na novo zastavila nalogo, da razvije in izboljša mednarodne odnose med športniki prijateljskih narodov, da ne bodo njeni najboljši sinovi niti na tem polju zastali za uspehi, ki jih bodo drugi dosegli na bojnih poljanah.

Prva ovira, ki jo je treba odstraniti ali vsaj prilagoditi v korist narodov okrog osi, so sedaj obstoječe mednarodne športne federacije. Te zveze živijo ali životirajo na celini in morajo zato predvsem v sedanjem trenutku delovati tako, da ne bodo nasprotovale celinskim narodom. Ker pa so v sportu potrebni zakoni in pravila, morajo te federacije v interesu športa skrbeti za medsebojne odnose v takem duhu, kakor ga želi evropska federacija v sportu baš zaradi položaja, v katerega bodo evropski narodi postavljeni v bližnji ali daljni bodočnosti.

Sedanje mednarodne športne federacije so trenutno razdeljene po naslednjih krajih: v Stockholmu za lahko atletiko s predsednikom Edströmom na čelu, za veslanje v Bernu s predsednikom Floroniem na čelu, za košarko v Rimu s predsednikom Švicarjem Bouffardom na čelu, za amater-

ski boks v Budimpešti s predsednikom Švedom Soderlundom na čelu, za profesionalni boks s sedežem v Rimu, za kolesarstvo v Parizu s predsednikom Švicarjem Burgijem, za sabljanje v Bruslju s predsednikom Anspachom, za nogomet v Parizu s predsednikom Rimetom, za telovadbo v Parizu s predsednikom Poljakom grofom Zamojškim, za rokomet v Berlinu s predsednikom v. Halmom, za konjske sporte v Parizu s predsednikom Nemcem, za hokej na travi v Parizu s predsednikom Francozom, za hokej na ledu v Bruslju s predsednikom Loqcom, za tenis v Parizu s predsednikom Gillouom, za strelske sporte v Budimpešti s predsednikom Fincem, za plavanje v Budimpešti s predsednikom Nemcem, za dvigovanje uteži v Parizu s predsednikom Francozom, za rugby v Parizu s predsednikom Francozom, za smučanje v Oslu s predsednikom Oestgaardom, za jadrnalne sporte s sedežem v Londonu, za kajakaški sport s sedežem v Monakovu in še drugod drugih nekaj.

Bežen pogled na ta preled kaže: 1. da je Pariz, prestolnica one Francije, ki je že davno zapravila primat na športnem polju kot posledica svoje splošne propasti, sedež največjega števila mednarodnih športnih federacij;

2. da so nekatere izmed važnih športnih zvez nastanene v tako imenovanih nevturalnih državah (na Švedskem ali v Švici), kjer so se spravile pod streho z namenom, da bi lahko vodile sport tudi v vojni in

3. da le zelo majhno število športnih zvez deluje v državah ost ali njenih prijateljev, čeprav kažejo vsi izdi zadnjih olimpiad od Amsterdamu dalje, da so te države v Evropi in celoma tudi v svetu imele prvo besedo v sportu.

Zato je naravno — tako zaključuje članek —, da je treba delo v okviru teh federacij, ki se zdaj večinoma niso givile z smernicami, ki jih narodi ost in njeni prijatelji zasledujejo na drugih poljih. Kakšne posledice je na športnem polju že imela dosežana brezdelnost velikega števila teh zvez, bi bilo treba navedeti posebej. Ne glede na to pa je jasno, da bo italijanski olimpijski odbor sporazumno z onima v Berlinu in Budimpešti porabil vsa sredstva, da bo poživil in spravil v pravi red sedanje mednarodno delo in tudi v sportu uvedel oni novi red, ki ustreza duhu mladih narodov.

V dveh vrstah ...

V nadaljevanju nogometnega turnirja za južnoameriško prvenstvo je Urugvaj zmagal nad Ekvadorom s 7:0, medtem ko sta se Peru in Paraguay ločila po doseženem remisu 1:1.

V Vratislavi se je v sredo začelo evropsko prvenstvo med amaterskimi bokarji, na katerem je zastopanih 11 narodov. Prve uspehe s to štirinajstve prireditve so spravili samo Nemci.

Helmut Lantschner, znani nemški smučar, je v eni najboljših alpskih smučarjev v Evropi sploh, je tudi med vojniki na vzhodni fronti in je bil pred kratkim odlikovan za posebne podvige pri pionirskih akcijah z železnim križem.

Naše gledališče

Nedelja, 25. jan.: ob 14.: Snegulčica. Mladinska predstava. Izven. Zelo znižane cene. Zadnjič v sezoni. Ob 17.: Lepa pustolovščina. Izven.

Ponedeljek, 26. jan.: zaprt

Torek, 27. jan.: ob 17.: Voda. Red Torex

Nedelja v Drami. Starše in mladino opozarjamo, da bo uprizarjena danes ob 14. mladinska igra »Snegulčica« po zelo znižanih cenah poslednjikrat v tej sezoni. Ta slikovita in lepa pravljica v stihih Pavla Golje, ima vzgojno jedro, ki daje otrokom pouk o zmagi dobrote in pravičnosti. Zabavni skratke ter razbojnika Frice in Frace, skrbijo za zabavo. Naslovno vlogo bo igrala Levartova, nadalje igrajo: namesto obolele Danilove Sanchova, Tiran, Lipah, Košič, Raztresen, Presetnik. — Ob 17. bo prva repriza zabavne salonske komedije »Lepa pustolovščina«, ki so jo napisali Calavet, Flera in Rey. V njej je na duhoviti način podana slika iz okolja najboljše družbe. S fino ironijo je podana plehkost, klepetavost in pohlepnost nekaterih njenih članov, ki jim gre v glavnem samo za materialne interese. V nasprotju k njim je prikupno orisan lik mlade neveste in njenega prijatelja, ki uideita pred njeno poroko in doživita v njeni hiši po krivdi njene dobre babice »lepo pustolovščino«. Zmaga resničnih čustev nad družbenimi ozirji e osnovna misel igre. V glavnih vlogah: Levartova, Kraljeva, Vlad. Skrbnišek, Nakrest, Gabrijelečeva, Nablocka in Drenovec. Režiser J. Kovčič.

Vesela spletna, ki jo zasnuje v občo korist vaščanov kipar Kopriva, je orisana na zabaven način v Vombegarjevi tridejanski komediji »Voda«. Dejanje se plete okrog gradnje novega vodovoda. Satirična komedija s primeso veselolekarskih in burkasti prizorov obdinstvo izvrstno zabava. V glavni moški vlogi Gregorin. Režiser Milan Skrbnišek. Predstava bo v torek ob 17. za red Torex.

OPERA

Nedelja, 25. jan.: ob 15.: Rigoletto. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 26. jan.: zaprt

Obdinstvo iz okolice Ljubljane opozarjamo, da bo danes v nedeljo 25. t. m. ob 15. uprizaritev Verdijeve opere »Rigoletto« s Primožičem v naslovni partiji, ki je dosegla po zaslugi nosilcev glavnih partij, kakor ostalih sodelujočih, orkestra in zbora, velik uspeh. Glavno žensko partijo poje Ribčeva, vojvodo Mantuankega — Manoševski Maddaleno — Španova, Sparafucila — Lupša, Monterona — Pugelj, nadalje sodelujejo Poličeva, Stritarjeva, Sladoljev, Perko in Kos. Dirigent: D. Zebre. Režiser R. Primožič. Koreograf inž. P. Golovin.

Premiera Donizettijeve opere v treh dejanjih »Don Pasquale« bo prihodnji teden.

MRAKOVO GLEDALIŠČE

Franciškanška dvorana
Torek, 27. jan.: »Elektra«. Začetek ob 18. Cetrtrek, 29. jan.: »Elektra«. Začetek ob 15.30 popoldne

Po odlično uspehi prederi bo v torek prva ponovitev grandiozne Sofokles-Hofmanstaloje umetnine. Popoldanska predstava pa bo v četrtrek 29. t. m. ob 15.30. Blagajna franč. dvorane posluje dnevno od 10.—13. in od 15.—17.

Rdeči križ poroča

OSKRBOVANEC SOCIALNE SEKCIJE RDECEGA KRIŽA

Vse osebe, ki so do 19. t. m. prejemale hrano v javnih kuhinjah na račun socialne sekcije Rdečega križa, se naj takoj javijo pri Pokrajinskem podpornem društvu, Erjavčeva 11, da prejmejo nakaznice za hrano v javni kuhinji istega društva na vselejnost, in sicer ne glede na to, ali še imajo živilske nakaznice za januar ali ne.

Ljubljana, 21. januarja
V polzvedovalnem oddelku naj dvignejo pošto: Aljančič Lambert, Albrecht Karol, Berdon Milan, Drinovce Janez, Glavna Bratovska skladnica, dr. Gantar Kajetan, Humar Dušan, Jerebič Franc, Kračun Zvonko, dijak, Kilarovič S. Branko, Lapajne Dr. Stanislav, Lavrenčič Ester, Mohak Mira, Majer Ernest, učitelj, Medved Mira, Nošič Mihaela, Peršič Minka, društvo Pravnik, Puhar Jože, Puntar Rado, Rus Jože, Senica Janez, mlazarstvo, Zajc dr. Marjan, Zacherl Minka.

V taštništvu naj se javijo: Blizjak Luigi Božiček Franc, Eratič Ljubomir (svojec), Djordjevič Zana, Faidiga Elza, Gorup Drago, Koščak Ana, Krašovec Bozdan (svojec), Lokar Vida, Markovič Martin (svojec), Pokorn Janez (svojec), Prhar Helena, Remic B., Režman-Martinovič Milena, dr. Rot Fran, Storpa Anton, Stopar Leopold in Ivanka, Skofljanec Anton (svojec), Zablancan Valentin.

Pozivajo se svoji vojni ujetniki rojenih v Italiji da se zgise med uradnimi urami v taštništvu polzvedovalnega oddelka. V glavni pisarni RK na Gosposvetški cesti št. 2 II naj se zvešči g. Ernest Nahvalat s Planine pri Rakeku.

Radio Ljubljana

NEDELJA 25. JANUARJA 1942-XX.
8.: Poročila v slovenščini. 8.15: Poročila v italijansčini. 8.30: Mistična pota. 8.45: Koncert organista Ulrika Mattvea. 10.45: Prenos pete mase iz bazilike sv. Pavla v Rimu. 12.: Razlaga sv. evangellja v italijansčini (pater Martin). 12.15: Razlaga sv. evan. v slovenščini (p. Šekavanič). 12.35: Duet pismistov Seiferta in Demšarja. 9.: Napoved za vesti v italijansčini. 13.15: Služ-

bo vojno poročilo v slovenščini. 13.20: Pesmi, pesmi, pesmi pod vodstvom Angele. 14.: Vesti v italijansčini. 14.15: Koncert violinista Leona Pfefferja (Matijan Lipovšek ob klavirju). 14.45: Vesti v slovenščini. 17.15: Erpic: Krava, izvor maslač, kmetijsko preduvanje v slovenščini. 17.35: Koncert harmonikarske kvinteta. 19.30: Vesti v slovenščini. 19.45: Operetna glasba. 20.: Napoved časa in vesti v italijansčini. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. 20.30: Ljubljanski orkester ELAR pod vodstvom M. Sijanica: pestra glasba. 21.: koncert organista Pavla Kandičaja. 21.25: Koncert violonč. ta Arriga Serata. 22.: Predavanje v slovenščini. 22.10: Koncert pod vodstvom Petrahe. 22.45: Vesti v italijansčini.

Adžedabija

S početkom deževja ob koncu novembra so Angiezi začeli svoj dolgo pripravljani napad na Cirenaiko. Po prvih neuspehih so s četami, ki so jih zorali iz vsega angleškega imperija, naposled zasedli Cirenaiko, že decembra pa so jih nemške in italijanske čete zaustavile pri Adžedabiji, kjer so se zadnji čas bili hudi pozicijski boji.

Oaza Adžedabija leži ob Veliki Sirti, ki je globoko zarezana v severnoafriški obali. Medtem ko Cirenaika dosega v Jzeblu višine do 800 metrov in jo je tam zato lažje braniti, se pri Adžedabiji razširja enolična nizina, ki ne nudi niti najmanjše opore za uspešno obrambo. Značilno je, da je tudi prvi angleški sunek pomladi 1941 obliči prav pri Adžedabiji. Temu je do neke mere krivo tudi dejstvo, da je pokrajina ob Veliki Sirti med Bengazijem in Mizurato skoraj sama pušinja. Že samo prehod tega nad 800 km dolgega pasu stavlja zelo velike zahteve na mostvo in na njega oskrbo.

Edino zvezo med Adžedabijo in ostalim svetom predstavlja velika libijska obalna cesta, ki teče vzdolž zapadne in južne obale Sirte nato pa krene kakšnih 30 km v notranjščino, da doseže oazo. Z zgraditve te ceste je kraj mnogo pridobil na svojem pomenu. Tu je bila že v starem veku naselbina Borio. Tudi današnja Adžedabija prezema še mnogo ostankov iz rimskih in bizantinske dobe, med drugim tudi temelje rimskega vodovoda. Pred pričetkom vojne je oaza štela blizu 6000 prebivalcev, kar je vsekako lepo število za pretežno nerodovito okolico. Prebivalci so sami Arabci in Berberi, le kakšnih sto Italijanov je med njimi. Adžedabija ima torej več prebivalcev kakor Tobruk, Bardia ali Sollum. Po prejšnji svetovni vojni so Italijani zgradili predvsem središče kraja in mu dali povsem moderen značaj, ne da bi si tem krčili celotno sliko naselbine. Najpomembnejše zgradbe so bolnica, šola, poštni urad, letališče, pokrita tržnica in pa majhen, a vsem sodobnim zahtevam ustrežajo hotel. Prebivalstvo se kakor v vseh drugih oazah severne Afrike bavi največ s kmetijstvom in živinorejo.

Od Adžedabije pridemo po malo uporabljeni karavanski poti v južnozhodni smeri v 224 km oddaljeno oazo Audžilo, kakšnih 110 km zapadno od Adžedabije pa leži v skrajnem kotu Velike Sirte prva najbližja vas, malo pomembna oaza el Aghella.

Mali oglasi

Kam pa, kam? Halo halo! Kdor hoče dobro jesti in pitu mora k dvema ribičema pri! Se priporoča Vinko Ložič, Jančeva 3, Spodnja Slika. 1310-18	Služkinjo za vsa gospodstva in hišnem. Naslov v vseh posl. Jutra. 1150-1
Službo doli Dentist na delu sprejme instrumentarko praktičnino. Ponudbe s sliko na ogl. odd. Jutra pod »Poenke« 1116-1	Vdovec srednjih let samostojen obrtnik sprejme takoj samostojno gospodstvo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobrac« 1157-1
Urarskega pomočnika pofektnega, samostojnega z lastnim kompletnim orodjem takoj sprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Perfektne urare« 1025-1	Solidnega krojača se išče za skupno delavnico. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Center« 1231-1
Hišno pomočnico sprejem za 1. februar. Na slo v vseh posl. Jutra. 1015-1	Postrežnica dobi takoj zaposlitev v dopoldinskih urah. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »2608« 1260-1
Uradskega pomočnika iše odvetnika pisarni v Ljubljani. Pogovori: perfektno znanje stenografije in strojeopisja ter najmanj enoletna praksa v odvetniški pisarni. Javiti se je med 3. in 4. uro popoldne v pisarni. Naslov v vseh posl. Jutra. 1277-1	Uradskega pomočnika iše odvetnika pisarni v Ljubljani. Pogovori: perfektno znanje stenografije in strojeopisja ter najmanj enoletna praksa v odvetniški pisarni. Javiti se je med 3. in 4. uro popoldne v pisarni. Naslov v vseh posl. Jutra. 1277-1
Brivskega pomočnika dobrega takoj sprejem. Naslov v vseh posl. Jutra. 1190-1	Hišnika za večjo hišo v Ljubljani sprejem. Zakonci prednost. Poisnaila: Vrhovnik, Aškercova 42. 1224-1
Gospodično dobro gospodstvo, reprezentativno, event. sposobno za nadzor penziona išem. Na vesti star	

Zdravo dekle
ki ima veselje do letne
puncerke ter za vsa hiša
deja sprejem za popoldne
ske ure. Pismene ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod si-
firo »Vestna 10« 1199-1

Dekle
ki samostojno kuha in
upravlja vsa hišna dela
sprejme boljša družina. Na-
slov v vseh posl. Jutra.
1292-1

Trgovskega
sotrudnika
z znanjem italijanske
in nemške jezika iščem za
takojšen nastop. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod si-
firo »Coloniale« 1202-1

Dekle
pridno, pošteno in snažno
sprejme kot pomočnico v
dominstvu in gospodstvu.
— Lastina Mescer, Ljubljana-
Vrč (Nova vas). 1294-1

Služkinjo
veliko kuhinja, sprejemno
skupaj ali s 1. februarja.
Naslov v vseh posl. Jutra.
1290-1

Upekojenca
z znanjem italijanske
in nemške jezike, sprejemno
kot vratarja. Javljati se
pri blaginji ki na Moste.
1257-1

Pisarniško moč
pogodbeno, z znanjem
strojne in elektr. inženjerske
poslovanja, sprejemno.
Pisarniško moč, odd. Jutra
pod »Marjita« 1281-1

Služkinjo
mlajšo moč, ki zna pri-
metno kuhati, sprejemno
v vsaki hiši. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Zar-
tija moč« 1209-1

Postrežnica
iščem za pogodbeno. Dr.
Jernejčič, Aškerčeva 12
1314-1

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Gospodična
zmožna vseh pisarniških
del, nekaj leti pri nekem
slovesnem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 1129-2

Vajenci (-ke)

Učenci I. - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za
tutro I. 3.-

Vajenca
za kamnoseko stroko spre-
jemno v pouk. Kamnosec
Vodnik-Jankovič, Kolodvorska
32. 1262-44

Trg. vajenca
s primerno usposobljeno iz-
obražbo sprejme trgovci-
na in delavci, hrana in
stanovanje v hiši. Po-
nude na ogl. odd. Jutra pod
»Sreča« 1211-44

Harmoniko in klavir
poučevanje gosp. po urini
in uspešno. Obenem
razgovor. poučevanje. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Sreča« 1211-44

Dipl. učiteljica
poučevanje italijanske, nem-
ške, francoske. Kolod-
vorska ul. 11, pritrjuje
informacije. 1063-4

Starše
opozarjam, da nudijo tu-
di letos brezplačno profe-
sorski kandidati srednjemu
šolstvu pri učeni infor-
macije dnevo od 10. do
14. ure na Poljski gumi-
nariji v služnični sobi.
1229-4

Klavir
francoščino, nemščino red-
no poučujem od osnov do
obvladani. Nudim poučbo
in pouk srednjemu mladi-
nu, pripravo za izpite, ma-
ture in konverzation. Nove
priprave sprejemam. Grohar
jeva, vhod Tržaška c. 1-1.
A. Potok, strok. diploma-
mirana. Grem tudi na dom.
1204-4

Poučujem
slovenščino in italijansko
hitro in uspešno. Cena in
ure po dogovoru. Takojšnja
konverzation. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Kra-
tina metoda«. 1313-4

Pisalne mize
amerikanske in plus se pro-
dam. Naslov v vseh posl.
Jutra. 1314-6

Kupim
večje število sampanjskih
steklenic po najvišji ceni.
Tvrška Slapernik, Cesta 29.
oktobra (Rimska) št. 19.
Tel. 36-83. Dvorščak. 21084-7

Kože
domačih zajcev, domačih
mačk, veveric, lisic, dihur-
ev, kun, vider kupuje L.
Rot, krznarstvo, Ljubljana.
Mestni trg 5. 44-7

Fotografski aparat
Contax kupim, najmanj 1.2
drugač 4.5 krat 6 ali 6x6,
po možnosti teletrom. Po
družbo ponudbe Tenente
Ferrara Alfredo, Vrhnika.
1152-7

Šivalni stroj
dobro ohranjen, pogrezljiv
in globok otroški voziček
kupim. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Globoko«
1181-7

Pisalni stroj
in radio aparat prodam.
Ogled v ponedeljek Jugo-
volina, Tyrševa 41. 1058-7

2 šivalna stroja
pogrezljiva, in krojaški
dobro znamke, kupim.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Brezhibene«. 1114-7

Omara za obleko
in otroški voziček kupim.
Horvat, Poljanska c. 49.
1018-7

Samsko sobo
ali salona s kavcem, dobro
ohranjeno, kupim. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra pod
»100«. 1156-7

Stare modroce
2-3 z dobro žimo kupim.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra z navedbo cene pod si-
firo »Modroce« 1164-7

Gumijaste škornje
visoke, dame št. 37 ali 38
riave ali črne barve kupim
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobri škornji«
1214-7

Krzneni plašč
iz krznenih kož prodam.
Ogled »Salon Kancle« -
Ulica 3, maja št. 3-III. 1175-6

Amer. peč
na koks, zelo štedljivo,
skoraj novo prodam. Poiz-
ve se v kavarni »Prele-
ta«. 1138-6

Sesalec za prah
znane Lux malo rabljen
prodam. Vprašati pri S.
Hoiz, Narodna banka, tu.
1131-6

Krojaške odpadke
volnene, kupujem po
najvišji ceni. B. Višnje-
vec, Vožarski pot 1. 1256-7

Kredenco
kuhinja, dobro ohran-
jeno, moderne oblike,
kupim. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Kre-
denco«. 1300-7

Otroški voziček
globok, lep in marend,
prodam. Zerc, Marčičeva
3, Moste. 1135-6

Brivska in friz.
pomočnica
išče stalno službo v
Ljubljani. Naslov v vseh
posl. Jutra. 1273-2

Gospodična
z malo maturo in trg.
tečajem, star 18 let, že
li bi kršneli zaposlit-
ve. Cenene ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod
»Zelo potrebna«. 1254-2

Brivska in friz.
pomočnica
išče stalno službo v
Ljubljani. Naslov v vseh
posl. Jutra. 1273-2

Gospodična
z malo maturo in trg.
tečajem, star 18 let, že
li bi kršneli zaposlit-
ve. Cenene ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod
»Zelo potrebna«. 1254-2

Brivska in friz.
pomočnica
išče stalno službo v
Ljubljani. Naslov v vseh
posl. Jutra. 1273-2

Gospodična
z malo maturo in trg.
tečajem, star 18 let, že
li bi kršneli zaposlit-
ve. Cenene ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod
»Zelo potrebna«. 1254-2

Brivska in friz.
pomočnica
išče stalno službo v
Ljubljani. Naslov v vseh
posl. Jutra. 1273-2

Gospodična
z malo maturo in trg.
tečajem, star 18 let, že
li bi kršneli zaposlit-
ve. Cenene ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod
»Zelo potrebna«. 1254-2

Brivska in friz.
pomočnica
išče stalno službo v
Ljubljani. Naslov v vseh
posl. Jutra. 1273-2

Gospodična
z malo maturo in trg.
tečajem, star 18 let, že
li bi kršneli zaposlit-
ve. Cenene ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod
»Zelo potrebna«. 1254-2

Brivska in friz.
pomočnica
išče stalno službo v
Ljubljani. Naslov v vseh
posl. Jutra. 1273-2

35 kg stare žime

prodam. Naslov v vseh po-
slov. Jutra. 1144-6

Lesene stopnice
in baškono ogledno malo
rabljeno prodam. Mesarija
Roje, Zaloška cesta. 1162-6

Železne peči
različne velikosti in 2 nova
trikilna zelo ugodno pro-
da Generator delavnica -
Tyrševa 13 (Figovec, levo
dvorščak). 1266-6

Boa kune
prodam. Cena 500 lit. Zma-
vec, Tržaška c. 24. 1268-6

Gojericer št. 42
podožnje s kuhinjsko in
prodam. Naslov v vseh po-
slov. Jutra. 1198-6

Sobno kredenco
ploščo za umivalnik, drsal
»Riemann«, reflektor,
šipe, okvirje in malenkost-
ni prodam. F. A. Stri, trg
7-11. L. 1221-6

Peč na žaganje
obredno, prodam. Edvard
Kavčič, brivec, Celovška c.
št. 93. 1286-6

Begov sok
in lipovo cvetje za čaj, pr-
vostne kakovosti, večjo
količino, prodam. Naslov v
vseh posl. Jutra. 1293-6

Perzijsko preprogo
in dve drugi zelo lepi, pro-
da. Mahd. Ana, Ljubljana,
Javorčeva (pri Ruska) c.
13. Ogled v nedeljo od 10.
do 12. in od 2. do 4. po-
pol dne. 1293-6

Več trg. stelaž
prodal ABC, Ljubljana, Me-
dvedova c. 8, poleg kolo-
dvoja Šiška. 1293-6

2 posteljici
1 za dolžnika, 1 otroško
prodam. Naslov v vseh
posl. Jutra. 1237-6

Termofore
gumijaste, primarne, ugod-
no prodam. Vprašati
Kolodvorska 22. od 13.
do 15. 1274-6

Krznen plašč
lep (Nezurmene), tem-
n, skoraj nov, prebist,
lostenec, modro, pro-
dam. 2-4. Novi trg 11.
desno. 1299-6

Perzijska preproga
2,90x3,70 velika, zelo lepa,
samo privatnikom na pro-
daj. Ogled se lahko od
10-11 in 14-16 ure. Na-
slov v vseh posl. Jutra.
1316-6

Pisalne mize
amerikanske in plus se pro-
dam. Naslov v vseh posl.
Jutra. 1314-6

Kupim
večje število sampanjskih
steklenic po najvišji ceni.
Tvrška Slapernik, Cesta 29.
oktobra (Rimska) št. 19.
Tel. 36-83. Dvorščak. 21084-7

Kože
domačih zajcev, domačih
mačk, veveric, lisic, dihur-
ev, kun, vider kupuje L.
Rot, krznarstvo, Ljubljana.
Mestni trg 5. 44-7

Fotografski aparat
Contax kupim, najmanj 1.2
drugač 4.5 krat 6 ali 6x6,
po možnosti teletrom. Po
družbo ponudbe Tenente
Ferrara Alfredo, Vrhnika.
1152-7

Šivalni stroj
dobro ohranjen, pogrezljiv
in globok otroški voziček
kupim. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Globoko«
1181-7

Pisalni stroj
in radio aparat prodam.
Ogled v ponedeljek Jugo-
volina, Tyrševa 41. 1058-7

2 šivalna stroja
pogrezljiva, in krojaški
dobro znamke, kupim.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Brezhibene«. 1114-7

Omara za obleko
in otroški voziček kupim.
Horvat, Poljanska c. 49.
1018-7

Samsko sobo
ali salona s kavcem, dobro
ohranjeno, kupim. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra pod
»100«. 1156-7

Stare modroce
2-3 z dobro žimo kupim.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra z navedbo cene pod si-
firo »Modroce« 1164-7

Gumijaste škornje
visoke, dame št. 37 ali 38
riave ali črne barve kupim
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobri škornji«
1214-7

Krzneni plašč
iz krznenih kož prodam.
Ogled »Salon Kancle« -
Ulica 3, maja št. 3-III. 1175-6

Amer. peč
na koks, zelo štedljivo,
skoraj novo prodam. Poiz-
ve se v kavarni »Prele-
ta«. 1138-6

Sesalec za prah
znane Lux malo rabljen
prodam. Vprašati pri S.
Hoiz, Narodna banka, tu.
1131-6

Krojaške odpadke
volnene, kupujem po
najvišji ceni. B. Višnje-
vec, Vožarski pot 1. 1256-7

Kredenco
kuhinja, dobro ohran-
jeno, moderne oblike,
kupim. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Kre-
denco«. 1300-7

Otroški voziček
globok, lep in marend,
prodam. Zerc, Marčičeva
3, Moste. 1135-6

Brivska in friz.
pomočnica
išče stalno službo v
Ljubljani. Naslov v vseh
posl. Jutra. 1273-2

Gospodična
z malo maturo in trg.
tečajem, star 18 let, že
li bi kršneli zaposlit-
ve. Cenene ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod
»Zelo potrebna«. 1254-2

Brivska in friz.
pomočnica
išče stalno službo v
Ljubljani. Naslov v vseh
posl. Jutra. 1273-2

Gospodična
z malo maturo in trg.
tečajem, star 18 let, že
li bi kršneli zaposlit-
ve. Cenene ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod
»Zelo potrebna«. 1254-2

Brivska in friz.
pomočnica
išče stalno službo v
Ljubljani. Naslov v vseh
posl. Jutra. 1273-2

Radio

Prodaja I. - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za
tutro I. 3.-

Baterijski radio
kovček, Blaupunkt, nor-
malni in kratak val ugod-
no prodal Luke, Kržišni-
ška ul. 11-11. Ogled od 11.
do 13. ure. 1174-9

Novo moško kolo
Dunlop gume prodam ali
zamenjam za radio. Josip
Strupcar, Mokronog. 1052-9

Radijski aparat
3cevni za »Emiga«, sredini
in dolgi valovi, prodam.
Postojnska 20. 1246-9

Dober radio
5 cevni, lep avok 3 valov-
ne dolžine prodam. Cena
2100 lit. Ogled Kržišni-
ška ul. 11-11. nad. od 13.
do 15. ure. 1203-9

Radio
na suho baterije. Kupi-
m. Trgovski, samo-
novelje tiste, pridejo v
postev. Ponudbe poslati
na ogl. odd. Jutra pod
»Radiovalovni«. 1210-9

Parcela
do zneska 11.000 lit. kupi-
m. Naslov v vseh posl.
Jutra. 1171-20

Njivi
5400 kv. m. in 5200 kv. m.
prvotna zemlja, in za
zavod ob glavni cesti pri
Ljubljani kv. m. 35 lit. pro-
dam. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Samo v prve
roke«. 1105-20

Lepo novo hišo
na periferiji Ljubljane bli-
zu tramvajskih postaj, zelo
udobna, sedemnaest sob,
velikim obzornim vtrom -
se takoj prodaja za ceno
»00.000 lit. V postev pri-
hajajo le strogo resni kupci
posredovalci pa so vsi naj-
stojniši. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Dona-
na nova hiša«. 1128-20

Travniki ali parcelo
kupim v bližini Viča ali
Kozarji. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Kozarje«
1143-20

Parceli
eno v bližini remize in dru-
go v Mostah prodam po ze-
lenski. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Pro-
dame«. 1145-20

Hišo
večstanovanjsko ev. tudi s
trgovskim lokalom v Lju-
bljani kupim. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Do
1.000.000 lit«. 1235-20

Več parcel
lepih, v Dv. Mar. v Polju
prodam. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Bliži po-
stajec«. 1234-20

4-stanovanjsko hišo
z lepimi stanovanji in tr-
govskim lokalom za 450.000
lit prodam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Sre-
dišče mestec«. 1235-20

Prodaj
večji kompleks zemljišča v
Ljubljani, splošen za par-
celacijo. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »10.000
kv. m«. 1236-20

Hišo v centru
prodam. Prostor zelo po-
meten za bodočnost. Po-
nude na